

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Черкаський державний фаховий бізнес-коледж
Освітня програма	55857 Економіка та управління бізнесом
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Черкаський державний фаховий бізнес-коледж
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	55857
Назва ОП	Економіка та управління бізнесом
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Єрмоленко Олексій Анатолійович, Халецька Соф'я Сергіївна, Любохинець Лариса Сергіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	05.11.2025 р. – 07.11.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП http://csbc.edu.ua/documents/finans/6_2025.pdf

Програма візиту експертної групи http://csbc.edu.ua/documents/finans/6_1_2025.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОП «Економіка та управління бізнесом» розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, має чітко сформульовані цілі, що гармонійно узгоджуються з місією та стратегією розвитку Черкаського державного фахового бізнес-коледжу (ЧДБК). Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 051 Економіка та дозволяє досягти ПРН, враховуючи пропозиції стейкхолдерів і тенденції розвитку ринку праці, науки та спеціальності. Орієнтованість ОП на регіональний ринок праці підтверджується наявністю відповідних тем в ОК, використанням статистичних даних по Черкаській області для НД і написання курсових та кваліфікаційних робіт бакалавра. Структура ОП є чіткою щодо розподілу часу за змістом ОК, які об'єднані структурно-логічною схемою і дозволяють досягти поставлених результатів навчання. Розподіл годин на контактні і самостійні в рамках кредиту відповідає нормативним вимогам. Практична підготовка реалізується через практику (навчальну та переддипломну), практичні заняття, проведення мастер-класів тощо. ЧДБК надає здобувачам за ОП якісні освітні послуги, що забезпечує їх конкурентні переваги на ринку праці. Матеріально-технічна база ЧДБК гарантує високий рівень освітньої, матеріальної, соціальної та організаційної підтримки здобувачів ВО. Серед позитивних практик при реалізації ОП ЕГ відмічає: ОП передбачає дотримання процедур формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти (ЗдВО) шляхом вільного вибору навчальних дисциплін, що свідчить про якісну структурованість ОП; набуття соціальних навичок здобувачів за ОП здійснюється, як в освітньому, так і позаосвітньому процесі; здобувачі освіти практикують поєднання навчання і досліджень шляхом написання курсових робіт і кваліфікаційної роботи бакалавра, статей, тез доповідей на конференціях, а також у виконанні завдань наукового спрямування при вивченні відповідних ОК; контрольні заходи оцінювання результатів ЗдВО, процедури апеляції, повторного навчання є прийнятними, зрозумілими та об'єктивними; інтернаціоналізація діяльності ЧДБК реалізується відповідно до Стратегії інтернаціоналізації ЧДБК до 2027 р. та є невіддільною компонентою освітньої та наукової діяльності коледжу; наявна можливість для здійснення контрольних заходів в системі Moodle, що дозволяє надавати більш якісні освітні послуги здобувачам особливо при змішаному та онлайн форматах навчання; сформована культура академічної доброчесності; залучення до освітнього процесу професіоналів практиків та активне залучення усіх категорій стейкхолдерів до розробки та оновлення ОП «ЕУБ», тобто налагоджена комунікація із зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами ОП, підтримання партнерських відносин з роботодавцями та випускниками ОП; наявність механізмів матеріального й нематеріального заохочення педагогічних працівників; підтримка професійного розвитку викладачів через участь у конференціях, семінарах, міжнародних програмах та стажуваннях.

Недоліки

1. Відсутність таблиць врахування/відхилення пропозицій стейкхолдерів щодо вдосконалення ОП. 2. Процедура вибору навчальних дисциплін ускладнена великою кількістю вибірових дисциплін представлених на сайті коледжу 3. Для забезпечення якісної реалізації ОК ДР067 «Теорія ймовірностей та математична статистика», ДР013 «Економіко-математичні методи та моделі», ДР030 «Інформаційні системи і технології в діяльності підприємства», СЕ026 «Інформатика та комп'ютерна техніка» потребуються проведення лабораторних занять з використанням спеціалізованого програмного забезпечення. 4. Практичної підготовки (16 кредитів ЄКТС, з яких 6 кредитів спрямовані на навчальну практику) може бути недостатньо з урахуванням сучасних вимог роботодавців. 5. Не з усіх ОК (NS012 Охорона праці, БЖД та цифрова безпека, ДР050 Основи наукових досліджень) систематично оновлюються рекомендована література та її обсяг у відповідності з обсягом самостійної роботи здобувача. 6. Опитування відбувається не у повній мірі щодо змісту, практичних результатів ОП за різними зацікавленими групами. Питання анкети, не несуть конкретний характер, є загальними, що ускладнює реальний аналіз можливих пропозицій. 7. Недостатньо систематизована інформація на сайті Центру кар'єри та міжнародних зв'язків щодо кар'єрного шляху випускників ОП «Економіка та управління бізнесом» 8. Потребує посилення залучення роботодавців та інших стейкхолдерів до безпосереднього освітнього процесу (проведення гостьових лекційних, практичних занять). 9. Відзначено незначні розбіжності між тематикою наукових праць НПП та змістом навчальних дисциплін (ОК), що ними викладаються. Потрібне посилення зв'язку між науковою діяльністю та освітнім процесом. 10. Потребують оновлення ряд положень щодо організації освітнього процесу та забезпечення якості освітньої діяльності з урахуванням змін нормативно-правової бази, внесених змін до ЗУ «Про вищу освіту» 2023-2024 рр., наказу МОНУ від 08.02.2022 №130, наказу МОНУ від 24.06.2024 910 та інш. нормативних актів. 11. Недостатня участь здобувачів вищої освіти у програмах міжнародної академічної мобільності, попри створені умови в ЗВО 12. Відсутність практичного досвіду реалізації процедур визнання результатів неформальної/інформальної освіти.

Рекомендації

1. Відсутність таблиць врахування/відхилення пропозицій стейкхолдерів щодо вдосконалення ОП. 2. Процедура вибору навчальних дисциплін ускладнена великою кількістю вибірових дисциплін представлених на сайті коледжу 3. Для забезпечення якісної реалізації ОК ДР067 «Теорія ймовірностей та математична статистика», ДР013 «Економіко-математичні методи та моделі», ДР030 «Інформаційні системи і технології в діяльності підприємства», СЕ026 «Інформатика та комп'ютерна техніка» потребуються проведення лабораторних занять з використанням спеціалізованого програмного забезпечення. 4. Практичної підготовки (16 кредитів ЄКТС, з яких 6 кредитів спрямовані на навчальну практику) може бути недостатньо з урахуванням сучасних вимог роботодавців. 5. Не з усіх ОК (NS012 Охорона праці, БЖД та цифрова безпека, ДР050 Основи наукових досліджень) систематично оновлюються рекомендована література та її обсяг у відповідності з обсягом самостійної роботи здобувача. 6. Опитування відбувається не у повній мірі щодо змісту, практичних результатів ОП за різними зацікавленими

групами. Питання анкети, не носять конкретний характер, є загальними, що ускладнює реальний аналіз можливих пропозицій. 7. Недостатньо систематизована інформація на сайті Центру кар'єри та міжнародних зв'язків щодо кар'єрного шляху випускників ОП «Економіка та управління бізнесом» 8. Потребує посилення залучення роботодавців та інших стейкхолдерів до безпосереднього освітнього процесу (проведення гостьових лекційних, практичних занять). 9. Відзначено незначні розбіжності між тематикою наукових праць НПП та змістом навчальних дисциплін (ОК), що ними викладаються. Потрібне посилення зв'язку між науковою діяльністю та освітнім процесом. 10. Потребують оновлення ряд положень щодо організації освітнього процесу та забезпечення якості освітньої діяльності з урахуванням змін нормативно-правової бази, внесених змін до ЗУ «Про вищу освіту» 2023-2024 рр., наказу МОНУ від 08.02.2022 №130, наказу МОНУ від 24.06.2024 910 та інш. нормативних актів. 11. Недостатня участь здобувачів вищої освіти у програмах міжнародної академічної мобільності, попри створені умови в ЗВО 12. Відсутність практичного досвіду реалізації процедур визнання результатів неформальної/інформальної освіти.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

За результатами опрацьованих ВСО, інформації наданої при проведенні акредитаційної експертизи та представленої на сайті «Черкаського державного фахового бізнес-коледжу» (далі ЧДБК), ЕГ встановила, що ОП «Економіка та управління бізнесом» (далі ОП ЕУБ) (<https://surl.li/nhauxu>) дозволяє забезпечити нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти (ЗдВО), дає можливість досягти результатів навчання визначені Стандартом ВО України зі спеціальності 051 «Економіка» для першого (бакалаврського) рівня ВО, затвердженого Наказом МОНУ від 13.11.2018р № 1244 (<https://surl.li/ztgoby>) та наказу МОНУ «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» від 13.06.2024 № 842 (<https://surl.li/qxvcjk>). На виконання останнього наказу, при перегляді ОП 2024 року, як зазначав гарант ОП на організаційній зустрічі, було внесено до загальних компетентностей ЗК14 «Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності» та ПРН25 «Застосовувати набуті знання для запобігання корупції та будь-яким проявам недоброчесності в економічній діяльності». Для обґрунтування унікальності ОП «зорієнтованість на набуття ЗдВО навичок вирішення прикладних проблем у сфері економіки, зокрема управління бізнесом із урахуванням особливостей функціонування економічних агентів, динамічності та складності зовнішнього середовища та тенденцій змін його факторів, з використанням інноваційних методів управління розвитком суб'єктів господарювання» до ОП ЕУБ було додано фахові компетентності СК15, СК16 та ПРН26, ПРН27 (<https://surl.li/nhauxu>), які спрямовані на формування навичок проводити аналітичні та прикладні дослідження і забезпечуються такими ОК як ДР050 Основи наукових досліджень (пропущений в табл.1 ОП, але наявний в табл.2 ОП та НП), АФО30 Фінансовий аналіз, ДР065 Статистика бізнесу. На організаційній зустрічі гарант ОП зазначив, що ОП передбачає спрямованість на аграрний бізнес економіки, що пояснюється високим рівнем розвитком аграрного сектору Черкаської області і забезпечується ОК АФО43 Економіка та організація агроформувань. На забезпечення результатів навчання зі Стандарту спрямовано 75% обсягу ОП (обов'язкові компоненти), з них обов'язкові ОК, які забезпечують загальні компетентності (54 кредити ЄКТС, 22,5%), обов'язкові дисципліни які забезпечують фахові компетентності (126 кредитів ЄКТС, 52,5%), 25% (60 кредитів ЄКТС) обсягу ОП спрямовано на реалізацію права здобувачів формувати індивідуальну освітню траєкторію. При аналізі матриці забезпечення ПРН відповідними освітніми компонентами (ОК) ОП було встановлено, що усі програмні результати досягаються за рахунок обов'язкових освітніх компонентів ОП. Форма атестації (кваліфікаційна робота бакалавра) здобувачів ВО також відповідає вимогам Стандарту ВО за спеціальністю 051 Економіка за першим (бакалаврським) рівнем ВО.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт - відсутній. Присвоєння професійної кваліфікації ЗдВО за ОП «Економіка та управління бізнесом» не передбачено

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП «Економіка та управління бізнесом», а саме «Забезпечення підготовки фахівців, які володіють сучасними теоретичними знаннями та практичними навичками необхідними для здійснення встановлених видів економічної діяльності з урахуванням регіональних особливостей функціонування національної економіки» (<https://surl.li/nhayxu>), відповідає місії та Стратегії розвитку ЧДБК до 2027 року, затвердженої протоколом Вченої ради ЧДБК від 02.06.2021 № 10 20/21 (наказ директора №86 від 02.06.2021р.) і полягає у «створенні креативної екосистеми, що забезпечує умови для формування та розвитку людського капіталу Черкаської області» (<https://surl.li/fsdqiz>), про що зазначалось на онлайн-зустрічі з керівним менеджментом коледжу (зустріч 1), гарантом ОП (організаційна зустріч). Також на онлайн-зустрічі з керівним менеджментом коледжу (зустріч 1) директор зазначив, що Стратегія розвитку ЧДБК розроблена та узгоджена зі Стратегією Черкаської області на період 2021-2027 роки (<https://surl.li/sjbrcf>), до складу розробників якої входять керівники та НПП коледжу. Під час проведення експертизи, онлайн-зустрічі з керівним менеджментом коледжу (зустріч 1), з гарантом ОП (організаційна зустріч, зустрічі 4), ЕГ дійшла висновку, що мета ОП «Економіка та управління бізнесом» в цілому відповідає стратегічним цілям, зазначеним у стратегії розвитку ЧДБК до 2027 року, відображає стратегічні пріоритети закладу освіти щодо підвищення конкурентоспроможності освітніх послуг; створення сприятливого освітнього середовища та дозволяє здобувачам ВО отримати такий рівень знань і умінь, який буде достатній для працевлаштування та успішного кар'єрного зростання, розкрити особистий потенціал кожного випускника ОП

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Розроблення, періодичний перегляд ОП в ЧДБК регламентується Порядком розробки, затвердження, періодичного перегляду та закриття освітніх програм, введеного в дію наказом директора ЧДБК від 28.04.2021р. №69, що, на думку ЕГ, потребує оновлення відповідно до змін нормативної бази (<https://surl.li/irgnap>). Мета ОП ЕУБ та ПРН загалом визначаються з урахуванням інтересів стейкхолдерів, що підтверджено під час онлайн-зустрічей із ЗдВО, роботодавцями, випускниками та академічним персоналом. Під час онлайн-зустрічі з роботодавцями (зустр.6), на якій були присутні Пархоменко А. (ТОВ Корсунь-Шевченківська швейна фабрика) та Король Ю. (ТОВ «ЧЕРЛИС») була підтверджена їх участь в обговоренні проєкту ОП та внесенні пропозицій щодо удосконалення як ОП, так і її ОК, зокрема щодо особливостей управління бізнесом у кризових ситуаціях (протокол засідання кафедри ЕУА від 24.02.2024 №8 <https://surl.li/ilkdjc>) та необхідності забезпечення відповідності навчального процесу викликам ринку праці (протокол засідання кафедри ЕУА від 23.04.2023 № 7 <https://surl.li/uontvj>). Для врахування пропозицій в розрізі дисципліни ДР009 «Ринок праці та людський капітал» висвітлити окреме питання, що торкається регіонального аспекту ринку праці, до дисципліни ДР127«Основи організації та управління бізнесом» введено окрему тему «Управління бізнесом у кризових ситуаціях». Також в рецензії директора відділення АТ «Сенс Банк Черкаське І» Левченко Т.І. (<https://surl.lu/wetmov>) звернули увагу на необхідність забезпечення більшого розуміння основ управління для майбутніх економістів, що проявилось у впровадженні в ОП дисципліни ДР026 «Інституційна економіка». Як зазначалось на онлайн-зустрічі із здобувачами ОП (зустр.3), вони беруть участь в опитуваннях щодо якості ОП, результати свідчать про високий рівень задоволення ЗдВО якістю підготовки та достатній рівень розуміння організації освітнього процесу (<https://surl.li/adhtpl>). Також до обговорення ОП долучаються випускники ОП, які акцентували увагу на важливості формування у здобувачів вищої освіти здатності вчитися і оволодівати сучасними знаннями, використовувати сучасні інформаційні системи та комунікаційні технології, здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих програмних засобів та комп'ютерних технологій. На зустрічі 04.10.2023 були обговоренні питання корегування ПРН пов'язаних із формуванням фінансової, податкової і статистичної звітності підприємств. Надано рекомендації щодо змісту програми виробничої (переддипломної) практики, проходження якої формує здатність виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, планування та управління часом (<https://surl.lu/zencqj>). Таким чином, ЕГ прийшла до висновку, що мета ОП «ЕУБ» та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб всіх зацікавлених сторін

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ЧДБК під час онлайн-зустрічей продемонстрував врахування тенденцій розвитку ринку праці, галузевий та регіональний контекст, досвід вітчизняних та іноземних ОП. Мета та ПРН ОП, як зазначив гарант ОП (орг.зустр.), відповідає сучасним тенденціям розвитку науки та спеціальності, так при формулюванні мети, цілей та ПНР ОП було враховано тенденції розвитку сучасного ринку праці, його галузевого та регіонального аспектів в контексті підготовки компетентних фахівців у галузі економіки, здатних вирішувати конкретні проблеми і складні спеціалізовані завдання з використанням сучасних інформаційних технологій та наукових досліджень в галузі. Перелік ПРН, окрім тих, що передбачені Стандартом ВО, доповнені ПРН26, ПРН27, що дозволило врахувати не лише сучасні тренди на ринку праці, а й особливості ОП. При спілкуванні з гарантом було з'ясовано, що при визначенні цілей та ПРН було проаналізовано та враховано досвід аналогічних вітчизняних ОП за спеціальністю

таких, як Західноукраїнського НУ, КНУТД, Кам'янець-Подільського ДІ, Мукачівського ДУ, що дало змогу більш предметно сформулювати мету освітньої програми та визначити загальні, фахові компетентності та програмні результати. При розробці та оновленні ОП було враховано досвід ряду іноземних ЗВО, в яких здійснюється підготовка бакалаврів за спорідненими спеціальностями та ОП. Як зазначалось на онлайн-зустрічі з керівним менеджментом (зустр.1), з гарантом ОП (орг. зустрі.) ЧДБК є асоційованим партнером Європейського університетського альянсу EUDRES, до складу якого входять 9 університетів з країн ЄС та 5 асоційованих партнерів. Під час роботи над розробкою ОП «ЕУБ», формулювання її мети та програмних результатів враховувався досвід Відземського ун-ту прикладних наук (м. Вальмієра, Латвія) (<https://surl.li/bzitww>) та ОП «Tourism Organization and Management» (<https://surl.li/nktkwe>), де в рамках академічної мобільності «Erasmus+», International Week 2023 – «Future University. Connecting Regions» проходила стажування доцент, д.е.н. Азьмук Н.А. та досвід Ун-ту прикладних наук ISMA (м.Рига, Латвія) щодо принципів та підходів європейського партнера до формування ОП, зокрема ОП Business administration (<https://surl.li/fccguu>), під час міжнародного стажування гаранта програми к.е.н. Здіра В.А. в рамках програми академічної мобільності Erasmus+. Онлайн-зустріч з роботодавцями (зустр.6) підтвердила інтерес стейкхолдерів до випускників ОП, здатних самостійно та ефективно виконувати організаційні, управлінські, інформаційно-аналітичні функції у сфері економіки та управління бізнесом.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

За результатами аналізу цілей, програмних результатів навчання ОП, їх відповідності місії та Стратегії розвитку ЧДБК, врахування інтересів усіх зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів ОП, тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту реалізації ОП, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Економіка та управління бізнесом» має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за 1.2, 1.3, 1.5 підкритеріями та часткову узгодженість за підкритеріями 1.1. (в контексті пропуску ОК ДР050 в табл.1 ОП) та 1.4. (в контексті оновлення деяких нормативних документів інституційного рівня). Позитивними практиками в контексті критерію 1 є: 1. Відповідність мети, цілей ОП «Економіка та управління бізнесом» місії та стратегії ЧДБК. Цілі ОП та ПРН враховують тенденції розвитку спеціальності 051 Економіка, потреби ринку праці та стейкхолдерів. 2. Активне залучення усіх категорій стейкхолдерів до розробки та оновлення ОП «Економіка та управління бізнесом», тобто налагоджена комунікація із зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами ОП, підтримання партнерських відносин з роботодавцями та випускниками ОП. ЕГ не виявлено інноваційних практик, які б дали змогу оцінити ОП за критерієм 1 як зразкову. Тому ЕГ пропонує рівень В.

Недоліки

Суттєвих недоліків при проектуванні та реалізації ОП «Економіка та управління бізнесом» не виявлено. До несуттєвих недоліків ЕГ відносить: 1. В табл. 1 ОП пропущено в переліку ОК, які забезпечують загальні компетентності ОК ДР050 «Основи наукових досліджень», хоча в тал.2 та в НП даний ОК включений (На зустрічі з гарантом ОП зазначено, що це технічна помилка) 2. Потребує оновлення «Порядок розробки, затвердження, періодичного перегляду та закриття освітніх програм», введений в дію наказом директора ЧДБК від 28.04.2021р. №69, відповідно до змін нормативної бази. 3. Відсутність таблиць врахування/відхилення пропозицій стейкхолдерів щодо вдосконалення ОП

Рекомендації

До наступного перегляду та оновлення ОП: 1. привести у відповідність наповнення таблиць 1 та 2 ОП «Економіка та управління бізнесом». 2. До початку нового 2026-2027 навчального року оновити на інституційному рівні «Порядок розробки, затвердження, періодичного перегляду та закриття освітніх програм» відповідно до змін нормативної бази. 3. До початку нового 2026-2027 навчального року розробити механізм врахування пропозицій стейкхолдерів з конкретизацією авторів цих пропозицій та висвітлювати інформацію про врахування/відхилення рекомендацій на веб-сторінці кафедри/інституту. Це підвищить прозорість та дозволить здобувачам ВО та іншим зацікавленим сторонам ознайомитися з результатами врахування/відхилення пропозицій, внесеними стейкхолдерами щодо вдосконалення ОП

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ЕГ дійшла висновку, що ОП «Економіка та управління бізнесом» розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Обсяг ОП складає 240 кредитів, з яких обов'язкові освітні компоненти, які забезпечують загальні компетентності – 54 кредити, обов'язкові освітні компоненти, які забезпечують фахові компетентності – 124 кредити, вибіркова компонента – 60 кредитів (25%), практична підготовка 16 кредитів. У ході зустрічей зі стейкхолдерами з'ясовано, що підготовка бакалаврів за ОП характеризується достатнім рівнем загальноєкономічної та професійної підготовки фахівців, що здатні працювати як за фахом, так і за суміжними спеціальностями. Оскільки набір на ОП здійснюється на основі ступенів (рівнів) молодший бакалавр, фаховий молодший бакалавр, молодший спеціаліст, то фактичний термін навчання за скороченим строком складає 2 роки 10 місяців з перезарахуванням 60 кредитів ЄКТС з попереднього навчання. ЕГ визначила, що обсяг ОП, окремих ОК, а також структура і зміст навчального плану є узгодженими, відповідають вимогам законодавства щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Зміст ОП відповідає визначеній у Стандарті предметній області та повністю її охоплює <https://surl.li/qmfdbi>. ЕГ зазначає повну відповідність ОП за пунктом 2.1.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ЕГ дійшла висновку, що ОП «Економіка та управління бізнесом» розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Обсяг ОП складає 240 кредитів, з яких обов'язкові освітні компоненти, які забезпечують загальні компетентності – 54 кредити, обов'язкові освітні компоненти, які забезпечують фахові компетентності – 124 кредити, вибіркова компонента – 60 кредитів (25%), практична підготовка 16 кредитів. У ході зустрічей зі стейкхолдерами з'ясовано, що підготовка бакалаврів за ОП характеризується достатнім рівнем загальноєкономічної та професійної підготовки фахівців, що здатні працювати як за фахом, так і за суміжними спеціальностями. Оскільки набір на ОП здійснюється на основі ступенів (рівнів) молодший бакалавр, фаховий молодший бакалавр, молодший спеціаліст, то фактичний термін навчання за скороченим строком складає 2 роки 10 місяців з перезарахуванням 60 кредитів ЄКТС з попереднього навчання. ЕГ визначила, що обсяг ОП, окремих ОК, а також структура і зміст навчального плану є узгодженими, відповідають вимогам законодавства щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Зміст ОП відповідає визначеній у Стандарті предметній області та повністю її охоплює <https://surl.li/qmfdbi>. ЕГ зазначає повну відповідність ОП за пунктом 2.1.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ЕГ дійшла висновку, що структура, зміст та обсяг освітніх компонентів ОП Економіка та управління бізнесом відповідають чинним вимогам, ОК дозволяють досягати цілей ОП та ПРН. Зміст ОП розроблено з урахуванням Стандарту вищої освіти та має чітко визначену структуру. ОП «Економіка та управління бізнесом» відповідає предметній області спеціальності 051 «Економіка», вона орієнтована на підготовку фахівців, здатних ефективно діяти в сучасному економічному середовищі. За результатами зустрічей з фокус-групами випускників, здобувачів і академічного персоналу ЕГ дійшла висновку, що ОП орієнтована на сучасні теоретичні, методологічні та практичні досягнення у сфері економіки та бізнес-управління, забезпечуючи випускникам здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки, на усіх рівнях; формувати критичне мислення та глибокі знання щодо функціонування економічних систем і соціально-економічних процесів; забезпечувати вміння застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій для прийняття управлінських рішень різними економічними агентами; формувати розуміння основ господарської діяльності підприємств; забезпечувати розвиток комунікативних та практичних навичок, необхідних для організації, аналізу та планування діяльності економічних суб'єктів; розвивати здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення. Тематика кваліфікаційних робіт бакалавра відповідає предметній області, перелік можливих тем представлений у Методичних рекомендаціях щодо виконання та змістовного наповнення кваліфікаційної роботи бакалавра <https://office.naqa.gov.ua/df31602d-9d12-40f8-8f41-02a1418f54b3>. Роботи випускників 2024 року представлені у репозиторії ЧДБК <https://dr.csbc.edu.ua/collections/fa2ed05c-74b7-4de8-bdbc-12494a196354>. ЕГ відзначає відповідність тем кваліфікаційних робіт бакалавра предметній області спеціальності і фокусу ОП з орієнтуванням на регіональний аспект. ЕГ констатує повну відповідність ОП за пунктом 2.3.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ЕГ визначила, що можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти за ОП реалізується відповідно до Положення про організацію освітнього процесу <https://surl.li/zuasva>, а також Порядком реалізації здобувачами права на вільний вибір навчальних дисциплін <https://surl.li/fjenfe>, а саме, здобувачі вищої освіти мають право на вільний вибір навчальних дисциплін в межах ОП в обсязі, що становить 60 кредитів ЄКТС, по 15 кредитів кожного навчального року (1 НД на 6 кредитів і 3 НД по три кредити). ЕГ дійшла висновку, що індивідуальний навчальний план формується особисто кожним здобувачем щороку і містить інформацію про перелік обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін, обсяг навчального навантаження за всіма видами діяльності, формами та строками контролю. При цьому у вибіркових навчальних дисциплінах відсутній однаковий навчальний матеріал, який буде вивчатися здобувачем освіти за будь-якої індивідуальної освітньої траєкторії незалежно від його вибору. Процедура вибору на думку здобувачів освіти даної ОП є зрозумілою, дозволяється вибір НД з інших ОП чи рівнів освіти, визначені обґрунтовані обмеження, відсутній тиск з боку викладачів кафедр і гаранта щодо вибору певних НД. Здобувач може самостійно переглядати анотації навчальних дисциплін, які розміщуються на сайтах факультетів, крім того, щорічно у лютому - квітні проводяться презентації вибіркових дисциплін для деталізованого ознайомлення здобувачів з тематичним планом та компетентностями, які мають бути сформовані після вивчення дисципліни. Вибір здійснюється до початку нового навчального року, для 1 курсу - при вступі. Процедура вибору навчальних дисциплін на думку ЕГ дещо ускладнена. Здобувачі шукають НД на сайтах кафедр і пишуть заяву, яку подають гаранту і потім може бути визначено неможливість вивчення НД, через відсутність у здобувача необхідних базових знань. Здобувач завжди має можливість звернутись за роз'ясненням до викладача навчальної дисципліни або гаранта. Мінімальна кількість здобувачів освіти, з якої формується академічна група для вивчення вибіркових дисциплін – 15 осіб (якщо на ОП менше здобувачів, то може бути менше), якщо група не сформувалася, і здобувачу пропонують переобрати дисципліну. У результаті роботи з фокус-групами здобувачів і представників студентського самоврядування з'ясовано, що студенти поінформовані щодо можливості визначення результатів неформальної та/або інформальної освіти здобувачів, що також сприяє реалізації індивідуальної освітньої траєкторії. Ця процедура регламентується Положенням про порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти <https://surl.li/ccghuld>. Індивідуальна траєкторія також може реалізовуватися на основі індивідуального графіку, вибору тем курсових робіт, бази практики теми кваліфікаційної роботи бакалавра. За необхідності студент може оформити індивідуальний графік навчання. ЕГ констатує часткову відповідність ОП за пунктом 2.4.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Під час роботи у фокус-групах з працівниками ЧДБК, які дотичні до практичної підготовки, ЕГ визначила, що практична складова ОП включає практичні заняття з усіх ОК, навчальну практику, переддипломну практику а також підготовку та захист кваліфікаційної бакалаврської роботи. Зазначений комплекс практичної підготовки забезпечує відповідні умови для формування у здобувачів ОП необхідних загальних і професійних компетентностей. Організація та проведення практики за ОП регламентується Положенням про практичну підготовку здобувачів освіти Черкаського державного бізнес-коледжу <https://surl.li/jjrpdl>, Положенням про організацію освітнього процесу <https://surl.li/zuasva> та реалізується у обсязі 16 кредитів (з яких 6 - навчальна практика, 10 - переддипломна). Практична підготовка націлена на узагальнення та вдосконалення набутих знань, практичних умінь і навичок, розвиток системного бачення, отримання професійного досвіду та забезпечення готовності випускників до самостійної роботи. У якості баз для проведення практики виступають суб'єкти економічної діяльності з бізнесу (промисловість, аграрний сектор, банківська сфера, торгівля, послуги) та органи державної влади переважно з Черкас та Черкаської області, з якими укладаються договори і узгоджується зміст практики. Керівниками практики від підприємств є досвідчені фахівці, здатні формувати необхідні фахові вміння відповідно програмі практики, що дає можливість досягати цілей практики. На запит ЕГ <https://office.naqg.gov.ua/v2/accreditation-folder/14877> було надано наказ на переддипломну практику, договори, щоденники і звіти, які відповідають належним вимогам, підтверджують факт проходження переддипломної практики на підприємствах Черкаської області і забезпечують спрямування завдань практики на формування необхідних компетентностей. Проте, за результатами спілкування з випускниками і роботодавцями ЕГ дійшла висновку про необхідність посилення практичної підготовки для забезпечення більш високої готовності до першого робочого місця. ЕГ зазначає часткову відповідність ОП за пунктом 2.5.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ЕГ дійшла висновку, що набуття соціальних навичок здобувачів за ОП здійснюється, як в освітньому, так і позаосвітньому процесі. Під час спілкування з фокус-групами їх учасники підтвердили, що ці навички формуються під час дискусій на практичних заняттях, участі у наукових конференціях, заходах студентського самоврядування тощо. ОП має освітні компоненти, що сприяють набуттю soft skills: “Філософія, культурологія, соціологія”, “Правознавство”, “Українські студії”, “Господарське право та господарський процес”, “Охорона праці, БЖД та цифрова безпека”, “Історія української культури”, “Ринок праці та людський капітал”, “Бізнес англійська”, “Лідерство в бізнесі” та інші, що відображається в загальних компетентностях: ЗК 1, ЗК 2, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 9, ЗК 12, ЗК 13, які відповідають програмним результатам ПРН1, ПРН2, ПРН5–ПРН7, ПРН-15, ПРН-16, ПРН-20, ПРН-

22, ПРН24-27. На думку випускників і роботодавців найважливішими компетентностями, які дають змогу випускникам бути успішними на своєму робочому місці є наступні: навички комунікації, адаптивність, ініціативність і лідерство, критичне мислення, вміння вирішувати конфлікти, здатність працювати в команді, здатність управляти власним часом, навички самоменеджменту тощо. Закріпленню соціальних навичок сприяє здійснення здобувачами ОП наукової роботи, участь у програмах міжнародної академічної мобільності, наукових студентських конференціях, спілкування з представниками бізнесу та фахівцями-практиками під час екскурсій на підприємства, гостьових лекцій, майстер-класів та міжнародних форумів. ЕГ фіксує відповідність за підпунктом 2.6.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

ЕГ встановила, що обсяг ОК визначається відповідно до “Порядку розробки, затвердження, періодичного перегляду та закриття освітніх програм” <https://surl.li/pnkaid> і Положенням про організацію освітнього процесу <https://surl.li/zuasva>. Загальна тривалість програми та її навчального плану становить 240 кредитів ЄКТС, розподілених по 60 кредитів на кожен навчальний рік з розподілом на два семестри. Аудиторна робота охоплює від 33% до 50% загального обсягу кожної дисципліни, тижневе аудиторне навантаження не перевищує 30 годин. Самостійна робота студентів займає від 55% до 67% загального обсягу навчальної дисципліни та включає підготовку до занять, самостійне опрацювання тем, виконання індивідуальних і навчально-дослідницьких завдань тощо. ЕГ відзначила, що структура ОП є чіткою щодо розподілу часу за змістом ОК, які об'єднані структурно-логічною схемою і дозволяють досягти поставлених результатів навчання. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 051 Економіка. Розподіл годин на контактні і самостійні в рамках кредиту відповідає нормативним вимогам і регламентований Положенням про організацію освітнього процесу <https://surl.li/zuasva>. Навчальні дисципліни на ОП викладаються послідовно, що дозволяє здобувачам накопичити необхідні знання для вивчення нових дисциплін. За результатами опитування фокус-групи здобувачів було визначено, що вони задоволені логічною послідовністю дисциплін, збалансованістю між лекційними і практичними (семінарськими) заняттями. Більшість опитуваних зазначили, що вони не відчувають перенавантаження під час навчання і мають достатньо часу на самостійну роботу і виконання завдань. ЕГ констатує відповідність за підпунктом 2.7.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ЕГ визначила, що у структурі ОП практична підготовка становить 16 кредитів ЄКТС (навчальна практика 6 кредитів, переддипломна 10 кредитів). В рамках ОП реалізовано принцип переважання практичних занять над лекційними, зокрема, у навчальному плані ОП 2023 року передбачено 1632 годин практичних занять проти 1219 лекційних. Навчання з використанням інноваційних методів навчання здійснюється через участь провідних викладачів і фахівців-практиків; поєднання у навчальному процесі теоретичного навчання практичними завданнями (ситуаційними завданнями, кейс-стаді, діловими іграми, вправами), зокрема, на ОП регулярно проводяться майстер-класи, і практико-орієнтовані тренінги за участю запрошених експертів (наприклад, Практико-орієнтований тренінг від стейкхолдера ТОВ Аудит Консалтинг Центр <https://surl.li/sebozz>, під час яких здобувачі ОП мають можливість розв'язувати практичні кейси за професійним спрямуванням. Під час спілкування зі здобувачами ними була підтверджена можливість самостійного вибору баз практики (при наявних базах практики, які надані коледжем на додатковий запит ЕГ <https://surl.li/ztqwxe>), а також наявність відповідного методичного забезпечення і зацікавленість фахівців баз практики до подальшого співробітництва шляхом працевлаштування випускників (підтверджено також і з боку роботодавців на зустрічі 6). Виконання кваліфікаційної роботи бакалавра здійснюється на реальних даних конкретних організацій різних форм власності, які виступали в ролі баз практик (<https://surl.li/ztqwxe>). Навчання за дуальною формою освіти за ОП «Економіка та управління бізнесом» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти не здійснюється. ЕГ підтверджує відповідність за підпунктом 2.8.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ЕГ встановила, що зміст ОП «Економіка та управління бізнесом» відповідає Стратегії розвитку ЧДБК на період до 2027 року <https://surl.li/ugunxo>, і орієнтується на такі цілі стратегічного розвитку (ЦСР) як «Якісна освіта», «Гідна праця та економічне зростання», «Зменшення нерівності», «Інновації та інфраструктура», «Сталий розвиток міст і громад», «Відповідальне споживання», «Партнерство заради сталого розвитку». Як зазначалось гарантом, досягненню глобальних ЦСР сприяє створення коледжем умов для забезпечення безперервного навчання, що відповідає Цілі 4 сталого розвитку. У процесі опанування дисципліни «Охорона праці, БЖД та цифрова безпека» студенти здобувають знання та вміння, необхідні для вирішення питань, пов'язаних із екологічною безпекою та природними ризиками (ЦСР 11). У рамках курсу «Економікс» розглядаються теми економічної нерівності (ЦСР 10), аспектів економічного зростання (ЦСР 8), а також принципів відповідального споживання (ЦСР 12). З метою

посилення партнерств задля досягнення сталого розвитку коледж активно розвиває міжнародне співробітництво. Наразі коледж уклав п'ять міжінституційних угод за програмою Erasmus+ з університетами прикладних наук країн ЄС, що відповідає ЦСР 9 (розвиток інновацій та інфраструктури) та 17 (партнерство заради сталого розвитку) З метою досягнення означених цілей випускова кафедра здійснює активну діяльність, залучаючи до круглих столів, тренінгів, вебінарів воркшопів, навчальних екскурсій, конференцій з залученням представників державної влади, бізнесу, громадських організацій, фахівців у сфері сталого розвитку, що також реалізується у міжнародному співробітництві та науково-практичних конференціях. Як зазначалось на зустрічі з НПП, з адміністративним персоналом, для досягнення набуття здобувачами навичок і компетентностей, спрямованих на досягнення цілей сталого розвитку на базі коледжу щорічно (у 2025 році вже 17-та) проводиться Міжнародна науково-практична конференція «Тенденції та перспективи розвитку економіки України в умовах сучасних викликів» <https://surl.li/esrrff>, в якій беруть здобувачі ОП для представлення результатів наукових досліджень, що сприяють досягненню цілей сталого розвитку (участь є безкоштовною). ЕГ констатує повну відповідність ОП за пунктом 2.9.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП «Економіка та управління бізнесом» розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Обсяг ОП складає 240 кредитів, з яких обов'язкові освітні компоненти, які забезпечують загальні компетентності – 54 кредити, обов'язкові освітні компоненти, які забезпечують фахові компетентності – 124 кредити, вибіркова компонента – 60 кредитів (25%), практична підготовка 16 кредитів. Орієнтованість ОП на регіональний ринок праці, що підтверджується наявністю відповідних тем в ОК, використання статистичних даних по Черкаській області для НД і написання курсових та кваліфікаційних робіт бакалавра. Структура ОП є чіткою щодо розподілу часу за змістом ОК, які об'єднані структурно-логічною схемою і дозволяють досягти поставлених результатів навчання. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 051 Економіка. Розподіл годин на контактні і самостійні в рамках кредиту відповідає нормативним вимогам і регламентований Положенням про організацію освітнього процесу. ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача, щодо можливості оформлення індивідуального графіку навчання, вільного вибору навчальних дисциплін, визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Практична підготовка реалізується через практику (навчальну та переддипломну), практичні заняття, проведення мастер-класів тощо. Набуття соціальних навичок здобувачів за ОП здійснюється, як в освітньому, так і позаосвітньому процесі та формуються під час дискусій на практичних заняттях, участі у наукових конференціях, заходах студентського самоврядування тощо. Зміст ОП відповідає Стратегії розвитку ЧДБК на період до 2027 року, і орієнтується на такі цілі сталого розвитку (ЦСР) як «Якісна освіта», «Гідна праця та економічне зростання», «Зменшення нерівності», «Інновації та інфраструктура», «Сталий розвиток міст і громад», «Відповідальне споживання», «Партнерство заради сталого розвитку».

Недоліки

Процедура вибору навчальних дисциплін на думку ЕГ дещо ускладнена. Здобувачі шукають НД на сайтах кафедр і пишуть заяву, яку подають гаранту і потім може бути визначено неможливість вивчення НД, через відсутність у здобувача необхідних базових знань. 16 кредитів практичної підготовки (з яких 6 кредитів спрямовані на навчальну практику) може бути недостатнім з урахуванням сучасних вимог роботодавців.

Рекомендації

До початку вибору вибірових дисциплін при формуванні індивідуальної траєкторії освіти здобувачів провести спрощення процедури вибору НД через запровадження уніфікації по обсягу і формування загального списку вибірових НД для зручності здобувача. В нових та оновлених ОП ЧДБК посилити практичної підготовки через запровадження виробничої практики на другому/третьому курсі здобуття освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять

дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

ЕГ з'ясувала, що заклад вищої освіти забезпечує відкритий доступ до правил прийому <https://surl.li/oyzdri> (набір в 2025 році вже не здійснювався), які були розміщені на офіційному вебсайті, укладені відповідно до вимог законодавства та не містили дискримінаційних положень. Здобувачі ОП на зустрічі з підтвердили, що правила є зрозумілими, доступними і чіткими. Прийом здобувачів на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти на ОП «Економіка та управління бізнесом» здійснювався на основі результатів НМТ, а також подання мотиваційного листа, який враховувався під час додаткового рейтингування, що було визначено Правилами прийому на навчання до ЧДБК 2024 <https://surl.li/rglhpg>. Для вступу на освітню програму додаткових вимог або обмежень не передбачалося. Також в коледжі діють правила вступу для здобуття рівня бакалавра на основі освітнього рівня фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра (НРК5). П.2.2 Правил прийому на навчання визначає, що «вступникам на основі НРК5 заклад освіти може перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначено стандартом вищої освіти бакалавра (за відсутності стандарту – не більше 60 кредитів ЄКТС). Такі особи можуть прийматись на навчання зі скороченим строком навчання» (<https://surl.li/fuqeov>), що також було підтверджено на онлайн-зустрічі із ЗдВО. Також заклад інформує абітурієнтів через соціальні мережі про можливості вступу на навчання в коледж (Instagram <https://surl.lu/voaidm>, Facebook <https://surl.li/vkcvdn>), однак інформація там потребує актуалізації.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Аналіз Правил прийому до Черкаського державного фахового бізнес-коледжу (<https://surl.li/frnmjt>) свідчить, що заклад враховує специфіку відповідної ОП під час організації вступної кампанії. У Правилах прийому чітко визначено: перелік спеціальностей та освітніх програм, за якими здійснюється набір (Додаток 1); умови вступу та перелік конкурсних предметів/вступних випробувань відповідно до особливостей програми (Додаток 2); вимоги до вступників на скорочені форми навчання та на основі попередньо здобутого освітнього рівня, що також відповідає специфіці програми; особливості вступу іноземців та інших категорій вступників (розділ XIV). Ці норми забезпечують відповідність правил прийому характеру ОП та дають вступникам повне розуміння умов зарахування. Також вступники мають доступ до повної версії освітньої програми на офіційному сайті коледжу (<https://surl.lu/urzart>), що гарантує прозорість, відкритість та можливість ознайомитися зі структурою програми до подання заяви. Таким чином, правила прийому враховують особливості освітньої програми, повністю відповідають чинним нормативам і забезпечують належну інформованість вступників. В Додатках 2,3,6 Правил прийому на навчання (<https://surl.li/fuqeov>) визначені особливості конкурсного відбору на основі НРК5 з урахуванням результатів НМТ тестів на трирічне навчання за скороченим терміном. Проте конкурс на ОП «Економіка та управління бізнесом» у 2025 році за новою спеціальністю С1 не оголошувався.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

ЕГ встановила, що у коледжі розроблено та затверджено нормативні акти, які регламентують порядок визнання результатів навчання, здобутих на інших освітніх програмах або у межах академічної мобільності. Ці процедури регламентують Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих на інших освітніх програмах (<https://surl.li/mxsfes>); Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу у ЧДБК (<https://surl.li/niwegi>). Вказані документи визначають: процедури подання здобувачем заяви та підтвердних документів; порядок роботи комісії з визнання результатів навчання; критерії ухвалення рішень та механізм зарахування відповідних компонентів; обов'язковість документування рішень у відповідності до вимог законодавства України та положень Європейського простору вищої освіти. Процедури є відкритими, доступними на офіційному сайті, не суперечать національним нормативно-правовим актам та забезпечують рівність умов для всіх учасників освітнього процесу. Також в Положенні про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці в ЧДБК (<https://surl.li/qdggel>), затвердженого на момент проведення акредитаційної експертизи вченою радою від 20.11.2017 року, протокол №4, що потребує оновлення відповідно до змін до Закону України «Про Вищу освіту» 2024 року, визначені умови зарахування отриманих попередніх результатів навчання ЗдВО. Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу у ЧДБК (<https://surl.li/niwegi>) визначає механізм визнання і перезарахування результатів навчання, здобутих у партнерських закладах вищої освіти під час участі в програмах академічної мобільності. У ВСО на зустрічах з академічним персоналом та гарантом ОП були наведені приклади здобувачів коледжу інших ОП, які проходять навчання за програмами академічної мобільності Erasmus+ у ISMA University of Applied Sciences (м. Рига, Латвія), у Відземському університеті прикладних наук (м. Валмієра, Латвія). Як зазначив гарант ОП, на момент акредитації звернень щодо визнання результатів, здобутих в межах інших освітніх програм або академічної мобільності за ОП «Економіка та управління бізнесом» не зафіксовано. Проте нормативні механізми повністю забезпечують можливість реалізації такого права ЗдВО.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Експертна група пересвідчилася, що в закладі розроблено «Положення про порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти (самоосвіти) здобувачів освіти ЧДБК», затверджене наказом від 28.12.2020 р. (<https://surl.li/sbqsnl>, <https://surl.li/ycjtoz>). Проте документ потребує оновлення, оскільки не враховує особливості визнання результатів неформальної та інформальної освіти, визначені Наказом МОН України від 08.02.2022 №130 (<https://surl.li/bfwfbt>). Процедура визнання має забезпечувати рівний доступ та прозорість ухвалення рішень. Водночас чинне Положення містить норми, що суперечать вимогам Наказу МОН №130, зокрема: пункт 3.3 передбачає можливість визнання результатів лише за нормативними дисциплінами, що не відповідає новим нормативним вимогам; пункт 3.4 обмежує обсяг визнання неформальної та інформальної освіти 10% від загального обсягу кредитів освітньої програми та не більше 6 кредитів ЄКТС протягом навчального року, що також не відповідає положенням Наказу МОНУ №130. Під час аналізу силабусів (<https://surl.li/dnrgm>, <https://surl.li/zqfxfg>) ОК ЕГ звернула увагу, що політика дисципліни не містить інформації про можливості та ресурси отримання результатів навчання за неформальною освітою, хоча здобувачі ОП проінформовані про можливості самостійного опанування курсів на платформах Prometheus, Coursera. Рекомендовано доповнити силабуси переліком платформ, курсів та інших ресурсів, які здобувачі можуть використовувати в межах формування індивідуальної освітньої траєкторії. Як зазначали на онлайн-зустрічі НПП (зустр. 2) та здобувачі ОП (зустр.3) звернень ЗдВО щодо реалізації цього права зафіксовано не було

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Заклад вищої освіти забезпечує нормативне підґрунтя та відкритість процедур, пов'язаних із доступом до освітньої програми та визнанням результатів навчання. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, прозорими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, враховують особливості ОП, оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. До здобувачів вчасно та у зрозумілій формі доводиться інформація про можливість брати участь за програмою академічної мобільності. Процедури визнання результатів навчання (у межах академічної мобільності, неформальної /інформальної освіти) є затвердженими та відповідають законодавству, однак на практиці поки не застосовувалися через відсутність звернень..

Недоліки

1. Потребує оновлення нормативна база, а саме «Положення про порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти (самоосвіти) здобувачів освіти ЧДБК» відповідно до Наказу МОН України від 08.02.2022 №130.
2. Відсутність практичного досвіду реалізації процедур визнання результатів неформальної/інформальної освіти.
3. Серед здобувачів ОП «Економіка та управління бізнесом» досвіду участі в програмах академічної мобільності не було.
4. Потреба в актуалізації інформації у соціальних мережах щодо правил прийому та можливостей визнання результатів навчання.

Рекомендації

1. На інституційному рівні оновити Положення про порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти (самоосвіти) здобувачів освіти відповідно до Наказу МОН України від 08.02.2022 №130, доопрацювати механізм визнання результатів неформальної освіти, зокрема, передбачити можливість зарахування короткострокових курсів і тренінгів, що підтверджуються сертифікатами, та інформувати здобувачів про таку можливість на початку кожного семестру.
2. Розмістити у силабусах, в розділі політика курсу, на сайті кафедри, на ОК в системі Moodle інформацію щодо платформ і курсів неформальної освіти; визначити кількість балів за участь у неформальній освіті в рамках накопичувальної системи балів (до початку навчального 2026-2027 року).
3. Гаранту спільно з координатором міжнародної діяльності — активізувати роботу щодо залучення здобувачів до академічної мобільності, зокрема шляхом проведення інформаційних зустрічей, презентацій програм Erasmus+ та поширення досвіду здобувачів, які вже брали участь у таких програмах

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

В цілому освітній процес в ЧДБК відповідає ЗУ «Про ВО» та здійснюється в межах Положенням про організацію освітнього процесу <https://surl.li/zuasva>. Цим Положенням регламентовано уніфікований підхід до забезпечення системи освіти усіх її рівнів в 2 способи: індивідуальний або груповий (колективний). Практикованими формами освітнього процесу є: навчальне заняття (лекційні, практичні і семінарські заняття), самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Згідно представлених документів Коледжу та інтерв'ювання ЗдВО та НПП: викладач самостійно визначає методи навчання, засоби діагностики, залежно від завдань НД, поставлених цілей, РН, ґрунтуючись на принципах академічної свободи. Силабуси НД містять опис форм та методів навчання, методи контролю та оцінки їх досягнення по ОК в рамках ОП. ЕГ з'ясувала, що практичні заняття з ОК ДР067, ДР013, ДР030, СЕО026 та ін. часто проводяться з використанням лабораторного устаткування і відповідних пакетів прикладних програм, тому вважається за доцільне внесення змін до НП із зазначенням год. на лаб. роботи за відповідними ОК. НПП намагаються використовувати сучасні методи навчання та інформаційні технології. Зокрема: робота в групах, тренінги, ділові ігри, робота на симуляторі, ситуативне моделювання, кейс-методи, командна робота, відкриті лекції дискусії. Контроль відповідності форм та методів навчання, визначених силабусами НД відбувається під час обговорення на кафедрі, погоджується з гарантом. До ЗдВО з боку ЧДБК застосовується студентоцентрований підхід. За умов війни реалізуються синхронний та асинхронний формати навчання, наразі використовується синхронний формат з навчанням в аудиторіях з дотриманням безпекових умов, але з можливістю зміни формату - навчання відповідно до безпекової ситуації. ЧДБК забезпечує безпеку ЗдВО через інформування про порядок дій у разі оголошення сигналу «Повітряна тривога» <https://surl.li/zezmck>. У Коледжі є два укриття, де можна розмістити усіх учасників освітнього процесу. ЗдВО час від часу ознайомлюють із основними освітніми документами ОП, НП, силабусами, критеріями та методами оцінювання. Є можливість навчатися за індивідуальним графіком Коледж орієнтується на студентоцентрований підхід, при якому ЗдВО реалізують академічну свободу через: вільний вибір форми навчання, формування індивідуальної траєкторії навчання, здійснення неформальної освіти, участі в програмах академічної мобільності, конференціях та інших заходах. ЗдВО має можливість обирати базу проходження практики, наукового керівника, напрям досліджень і тему курсової роботи і кваліфікаційної роботи бакалавра. ЗдВО високо оцінюють якість освітнього процесу за ОК, проте опитування відбувається не у повній мірі щодо змісту, практичних результатів ОП за різними зацікавленими групами. Питання анкети, не носять конкретний характер, є загальними, що ускладнює реальний аналіз можливих пропозицій.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

ЕГ зазначає, що учасникам освітнього процесу надається необхідна інформація в межах ОК, що було підтверджено на зустрічі із здобувачами та НПП. Зокрема НПП інформуються через засідання кафедри, участі у методичних семінарах та робочих зустрічах, через розсилку на електронну пошту, 14 загальних по коледжу груп у фейсбуці, сторінку кафедри, сайт ЧДБК. ЗдВО отримують інформацію від гаранта ОП, керівника відділення бакалаврської підготовки, викладача, який викладає ОК, куратора групи, працівників коледжу, через сайт, сторінки у фейсбуці, платформу Moodle <https://surl.li/wjhioj>. Як зазначили ЗдВО на зустрічі 3, викладачі на першому занятті надають інформацію про цілі, зміст результати і критерії оцінювання по освітній компоненті, про розміщення електронних/друкованих варіантів навчально-методичних матеріалів з вивчення ОК. Порядок і критерії оцінювання зазначені у РПНД і силабусах, регламентуються документами ЧДБК, зокрема Положенням про організацію освітнього процесу <https://surl.li/zuasva>, Положенням про організацію проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання у ЧДБК <https://surl.li/cc/dsfkux>, які представлені на сайті коледжу у вільному доступі. Усі РПНД та силабуси з вивчення НД, програми практики, підготовки бакалаврської дипломної роботи затверджуються на засіданні відповідних кафедр та розміщені на сайті відповідно до Положення про електронні навчальні матеріали у ЧДБК <https://surl.li/rdeifo>. Ряд положень потребують оновлення, серед них “Положення про електронні навчальні матеріали у ЧДБК”, затвердженого наказом від 06.06.2017р. №133 (<https://surl.li/wmkyhs>), “Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти, та надання їм академічної відпустки у ЧДБК” введеного в дію наказом від 26.06.2024 №90 (<https://surl.li/wkkaeg>) і яке не враховує дію наказу МОНУ від 24.06.2024р. №910 (зі змінами відповідно до наказу МОНУ від 20.12.2024 № 1775) щодо особливостей набуття та поновлення статусу здобувача освіти. На інституційному рівні були змінені підходи до визначення критеріїв оцінювання результатів навчання ЗдВО, проте в ряді силабусів ОК (SS004 Правознавство, SS005 Історія української культури, ДР038 Лідерство в бізнесі, ДР044 Менеджмент, АФ036 Аналіз господарської діяльності та інш.) залишилися попередні узагальнені підходи до оцінювання, що потребує оновлення. Також є силабуси ОК (зокрема, ДР050 “Основи наукових досліджень”, NS012 “Основи охорони праці, БЖД та цифрова безпека”), у яких необхідно оновити список рекомендованої літератури, або привести у відповідність список літератури відповідно до обсягу кредитів і самостійної роботи здобувача (зокрема навчальна дисципліна SS004 “Правознавство”). ЕГ констатує відповідність ОП за пунктом 4.2.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ЕГ дійшла висновку, що здобувачі освіти практикують поєднання навчання і досліджень шляхом написання курсових робіт і кваліфікаційної роботи бакалавра, статей, тез доповідей на конференціях, а також у виконанні завдань наукового спрямування при вивченні відповідних ОК. Участь у науковій роботі в рамках гуртків і клубів дає можливість з окремих ОК отримати додаткові бали згідно з «Положенням про стимулювання науково-дослідницької діяльності студентів клубів ЧДБК» <https://surl.lt/rbjnue>. У коледжі на кафедрі економіки, управління та адміністрування (кафедра бізнес-економіки та маркетингу) діє студентський науковий клуб «Відкритий простір» (<https://surl.li/jbkynng>), у роботі якого беруть участь зокрема і здобувачі з ОП «Економіка і управління бізнесом». У структурі коледжу функціонує Наукова рада (<https://surl.li/xxboas>), яка працює відповідно до «Положення про Наукову раду Черкаського державного бізнес-коледжу» (<https://surl.li/jdoltp>). До її засідань залучаються студенти, що сприяє їхньому активному залученню до наукової діяльності і було підтверджено на зустрічі зі здобувачами та представниками студентського самоврядування. Особлива увага поєднанню навчання і досліджень приділяється під час написання курсової роботи, що містить елементи наукового пошуку і сприяє розвитку і закріпленню відповідних компетентностей. В рамках ОП студенти вивчають навчальну дисципліну «Основи наукових досліджень» спрямована на формування у студентів вмінь здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для встановлення причинно-наслідкових зв'язків між соціальними подіями та явищами; формулювати мету, завдання дослідження, презентувати результати власних досліджень; проводити аналіз результатів наукових досліджень; формувати висновки та пропозиції; оформляти результати дослідження у вигляді наукових тез, доповідей, статей, що забезпечує досягнення додаткових ПРН (ПРН26, ПРН27) визначених ОП. Бібліотека ЧДБК, надає ЗдВО та НПП безкоштовний доступ до наукових видань міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. А результати своїх досліджень здобувачі мають змогу публікувати у наукових виданнях та наукових студентських конференціях. Зокрема, ЧДБК щорічно проводиться Міжнародна науково-практична конференція «Тенденції та перспективи розвитку економіки України в умовах сучасних викликів» <https://surl.li/mcqxtd> ЕГ зазначає повну відповідність ОП за пунктом 4.3.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

В ЧДБК діє «Положення про організацію освітнього процесу» <https://surl.li/zuasva>, за яким НПП систематично до початку кожного семестру оновлюють ОК, методичні матеріали з вивчення НД, силабуси навчальних дисциплін тощо. Пропозиції щодо оновлення змісту ОК обговорюються та схвалюються на засіданні кафедри, а потім розглядаються і затверджуються методичною радою коледжу, про що зазначалось на онлайн-зустрічах із гарантом ОП, адміністративним персоналом (зустр.8) Результати проведених досліджень виступають науковим підґрунтям оновлення змісту ОК ОП, у т.ч. дисертаційних; стажування і підвищення кваліфікації НПП; участь в круглих столах, конференціях, методичних семінарах <https://surl.li/iarsmr>. ЕГ пересвідчилася у фактах впровадження результатів наукових досліджень в ОК, зокрема, професор Азьмук Н. А. є розробником численних наукових та науково-довідкових записок щодо регулювання соціально-трудової сфери та змін до законів та законопроектів, що знайшло своє відображення в ОК «Ринок праці та людський капітал» (теми: «Ринок праці», «Зайнятість та безробіття. Регулювання зайнятості», «Цифровий сегмент ринку праці»). Нові знання та досвід, отримані під час вебінару від MMPublications Ukraine «BUILDING UP THE SPEAKING SKILLS» (10.03.2021), вебінару від Grade Teacher Training «Task-Based Learning Approach: what, when and how» (12.10.2022) та онлайн-конференції від NLG, Spark і Лінгвіст «Skills-Ready, World-Ready, English-Ready» (06.04.2023), були використані під час оновлення освітньої компоненти «Англійська для ділового спілкування» к.пед.н., доцентом Івановою І.В, MM Publications and Linguist LTD «The student's biggest fear – speaking&writing» (18.02.2022), При оновленні змістовного наповнення освітньої компоненти «Економіка» доцентом кафедри Здіром В.А. були використані результати підвищення кваліфікації (програма міжнародного стажування Еразмус+, ISMA University (Латвія) квітень 2024 р.). На 2 зустрічі НПП кафедри зазначали, що активно працюють над виконанням дослідницьких проєктів. У 2024 році реалізовано науково-дослідну роботу «Формування безпечових і соціально-економічних пріоритетів розвитку Черкаської області в умовах воєнного стану та в період повоєнного відновлення» (номер державної реєстрації: 0124U005004), а також завершено дві науково-дослідні роботи прикладного характеру «Вплив та наслідки вірусної дисфункції на інституційний та соціально-економічний розвиток регіону (на прикладі Черкаської області)» (0121U110851) та «Фінансово-облікове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання» (0121U112047). Результати оновлень ОК обговорювалися на кафедральному науковому семінарі: «Впровадження результатів наукової діяльності у навчальний процес студентів», який відбувся 05.06.2024р. (<https://surl.li/jkaufn>). ЕГ зазначає повну відповідність ОП за пунктом 4.4.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ЕГ встановила, що інтернаціоналізація діяльності ЧДБК реалізується відповідно до Стратегії інтернаціоналізації ЧДБК до 2027 р. <https://surl.lt/nbewma> та є невіддільною компонентою освітньої та наукової діяльності коледжу, яка реалізується в рамках освітнього процесу, в тому числі і в межах ОП «Економіка та управління бізнесом». Як зазначалось на зустрічі з керівним менеджментом та з адміністративним персоналом, з 2015 року на основі угоди між ЧДБК та ISMA University (Латвія), 20 студентів та 17 викладачів взяли участь у програмах академічної мобільності «Еразмус+». Серед них представники академічного персоналу ОП: Здір В.А., Азьмук Н.А., Іванова І.В.,

Ходаковська О. О. У 2017 році на базі коледжу відкрито центр вивчення англійської мови Lingua Hub, який продовжує свою діяльність зараз як для студентів так і для викладачів та адміністративного персоналу. З 2023 р. Коледж став асоційованим партнером Європейського університетського альянсу EUDRES <https://surl.li/ynpmgv>. У період з 2023 р. по 2024 р. ЧДБК уклав 5 міжінституційних угод за програмою Еразмус+, зокрема, з Університетом прикладних наук, м. Фульда Німеччина, Політехнічним університетом м. Тімішоара, Румунія, Відземським університетом прикладних наук, м. Вальмієра, Латвія. У короткотермінових стажуваннях за програмою Еразмус+ узяли участь 8 викладачів коледжу. У 2021 р. студентка коледжу взяла участь у програмі CCI за підтримки Державного департаменту США, що передбачала рік навчання у коледжі College of DuPage. Враховуючи активну міжнародну діяльність і дієву стратегію інтернаціоналізації є перспектива більшого залучення здобувачів ОП «Економіка та управління бізнесом» до реалізації міжнародних проєктів. ЕГ констатує відповідність ОП за пунктом 4.5.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітній процес в ЧДБК відповідає ЗУ “Про вищу освіту” та здійснюється в межах Положенням про організацію освітнього процесу <https://surl.li/zuasva>. Учасникам освітнього процесу надається необхідна інформація в межах ОК. Зокрема НПП інформуються через засідання кафедри, участі у методичних семінарах та робочих зустрічах, через розсилку на електронну пошту, 14 загальних по коледжу груп у фейсбуці, сторінку кафедри, сайт ЧДБК. Здобувачі отримують інформацію від гаранта ОП, керівника відділення бакалаврської підготовки, викладача, який викладає ОК, куратора групи, працівників коледжу, через сайт, сторінки у фейсбуці, платформу Moodle. Здобувачі освіти практикують поєднання навчання і досліджень шляхом написання курсових робіт і кваліфікаційної роботи бакалавра, статей, тез доповідей на конференціях, а також у виконанні завдань наукового спрямування при вивченні відповідних ОК. Результати проведених досліджень виступають науковим підґрунтям оновлення змісту ОК ОП, у т.ч. дисертаційних; стажування і підвищення кваліфікації НПП; участь в круглих столах, конференціях, методичних семінарах. Інтернаціоналізація діяльності ЧДБК реалізується відповідно до Стратегії інтернаціоналізації ЧДБК до 2027 р. <https://surl.li/nbewma> та є невіддільною компонентою освітньої та наукової діяльності коледжу, яка реалізується в рамках освітнього процесу.

Недоліки

Не усі Положення, представлені на сайті оновлені з урахуванням останніх змін у законодавстві (Положення про електронні навчальні матеріали у ЧДБК, Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти, та надання їм академічної відпустки у ЧДБК) Не з усіх ОК (ДРО50 Основи наукових досліджень, NS012 Основи охорони праці, БЖД та цифрова безпека) в силабусах НД систематично оновлюються списки рекомендованої літератури з ОК у відповідності з обсягом самостійної роботи здобувача. Опитування відбувається не у повній мірі щодо змісту, практичних результатів ОП за різними зацікавленими групами. Питання анкети, не несуть конкретний характер, є загальними, що ускладнює реальний аналіз можливих пропозицій. Відсутність у навчальному плані лабораторних занять з “Теорія ймовірностей та математична статистика”, “Економіко-математичні методи та моделі”, “Інформаційні системи і технології в діяльності підприємства”, Інформатика та комп’ютерна техніка”та ін., хоча заняття відбуваються у лабораторіях з використанням устаткування і програмного забезпечення.

Рекомендації

До початку нового 2026-2027 н.р. представити на сайті і структурувати для зручності користування оновлені Положення та інші матеріали, які мають бути оприлюдненими. До початку обговорення та вдосконалення ОП та її освітніх компонентів запровадити систему контролю за регулярним оновленням списків рекомендованої літератури з ОК у силабусах НД у відповідності з обсягом самостійної роботи здобувача. До наступного періоду опитувань задля вдосконалення процедур забезпечення якості освітнього процесу на ОП удосконалити систему анкетування учасників освітнього процесу для усебічного аналізу їх задоволеності, потреб і пропозицій. До початку нового 2026-2027 н.р. внести зміни до НП та ОП щодо запровадження лабораторних робіт за ОК з використанням комп’ютерної техніки та спеціалізованого програмного забезпечення. Це дозволить здобувачам оволодіти різноманітними програмними продуктами та сприятиме їх підготовці до вирішення практичних завдань бізнесу в умовах діджиталізації економіки.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Документами, які регламентують освітній процес є: Положення про організацію освітнього процесу <https://surl.li/zuasva>, Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти в ЧДБК <https://surl.lt/sogxei>, Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці <https://surl.cc/aknschb>, Положення про порядок відрахування, переривання, навчання, поновлення і переведення здобувачів ВО, та надання їм академічної відпустки <https://surl.lu/fkjynm>. У вищеперерахованих документах визначені форми поточного і підсумкового контролю, що дозволяють комплексно здійснити перевірку рівня сформованості компетентностей, визначити досягнення ПРН, детально прописані процедури проведення контрольних заходів, критерії оцінювання, порядок перезарахування ОК. Форми і порядок контрольних заходів оприлюднені на сайті ЧДБК в навчальних планах та силабусах НД <https://surl.lt/rmqvbg>, а також на сторінці кожної навчальної дисципліни у Moodle, що було представлено на резервній зустрічі гарантом ОП. Критерії оцінювання розробляються за кожною ОК і представлені в силабусах. Підсумковий семестровий контроль за ОК здійснюється відповідно розкладу в терміни, що визначені графіком навчального процесу. Інформація щодо підсумкового контролю доводиться до відома викладачів і здобувачів не пізніше, ніж за місяць до початку сесії, оприлюднюється на стенді університету, у групах в соцмережах. Під час зустрічей ЕГ з фокус-групами з'ясовано, що ЗдВО систематично інформують про форми контролю та критеріями оцінювання на першому занятті з кожної ОК, а також інформація представлена у Moodle у постійному доступі для здобувачів. Здобувачі повідомили, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання для них є зрозумілими і коректними. Завдяки різним формам контролю, НПП мають можливість визначити рівень досягнення здобувачем результатів навчання. Співвідношення між балами отриманими під час поточного контролю і підсумкового контролю за екзаменаційними дисциплінами становить 70 на 30 балів. В силабусах НД (SS004, SS005, DP038, DP044, AF036) не оновлені критерії оцінювання відповідно до ухвалених рекомендацій. Результати як поточного, так і підсумкового контролю повідомляються викладачем студентам в індивідуальному порядку, що відповідає законодавству про захист персональних даних. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється Екзаменаційною комісією у формі захисту кваліфікаційної роботи після завершення навчання з метою перевірки відповідності рівня отриманих знань та компетентностей вимогам ОП. ЕГ фіксує відповідність за підпунктом 5.1.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

На ОП Економіка та управління бізнесом атестація відбувається у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи бакалавра, що відповідає Стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженому Наказом МОНУ від 13.11.2018 р. № 1244 <https://surl.li/pssacg> Зміст кваліфікаційної роботи передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в економічній сфері із застосуванням теорій та методів економічної науки. Вимоги до кваліфікаційної роботи бакалавра визначаються Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти в ЧДБК <https://surl.li/usfbct> та відповідними методичними рекомендаціями, що розміщені на сторінці у Moodle. Кваліфікаційні роботи оприлюднюються в Електронному архіві наукових та освітніх матеріалів Черкаського державного фахового бізнес-коледжу (інституційний репозитарій) ЧДБК: <https://surl.lu/cpfatf>. Захист кваліфікаційної роботи передбачає оцінювання результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» та ОП. Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ з'ясувала, що здобувачі інформовані про форму атестації, вимоги, графік подання матеріалів, процедуру перевірки роботи на наявність плагіату, критерії оцінювання. Кваліфікаційний іспит у якості атестації не запланований навчальним планом ОП. Складання Єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) для спеціальності 051 «Економіка» ОП Економіка та управління бізнесом не передбачено. Таким чином, форма атестації здобувачів ОП Економіка та управління бізнесом відповідає вимогам Стандарту вищої освіти. ЕГ зазначає часткову відповідність за підпунктом 5.2.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів в ЧДБК визначені нормативними документами, зокрема, Положенням про організацію освітнього процесу <https://surl.li/zuasva>, Положенням про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти в ЧДБК <https://surl.li/fiolye>, Положенням про порядок перезарахування навчальних

дисциплін та визначення академічної різниці <https://surl.lt/zwdcys>, що знаходяться у відкритому доступі на сайті Коледжу. Об'єктивність результату підсумкового контролю забезпечується регламентацією процедури проведення контрольних заходів, зокрема, оприлюдненням на сайті (у тому числі Moodle), в силабусах НД, ознайомленням здобувачів з критеріями оцінювання на першому занятті, єдиними правилами перескладання підсумкового контролю та можливістю їх оскарження, про що було зазначено на зустрічах з фокус-групами академічного персоналу та здобувачів. Відповідно до Положення про повторне вивчення дисциплін <https://surl.li/lkkmfo> передбачено реалізацію права здобувачів на повторне вивчення навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення застосовується, якщо студент за результатами семестрового контролю отримав оцінку «F» за шкалою ЄКТС або не пересклав в установлені терміни дисципліни, з яких під час семестрового контролю отримав оцінку «FX» за шкалою ЄКТС, з компенсацією витрат коледжу, що було підтверджено здобувачами під час онлайн-зустрічі. В Положенні про апеляцію підсумкового семестрового контролю <https://surl.li/skkfwh> визначено процедуру розгляду звернення здобувачів апеляційною комісією. Конфліктні ситуації вирішуються відповідно до Етичного кодексу ЧДБК <https://surl.li/ymjndp> і ряду Положень <https://surl.li/zpbnob>. З метою запобігання виникненню можливих конфліктних ситуацій в ЧДБК запроваджено: анкетування, скриньку довіри в приміщенні студентської ради, електронну скриньку довіри, можливість звернення до куратора, гаранта, завідувача кафедри, завідуючого бакалаврською підготовкою тощо. Регулярно по вівторках проводяться зустрічі керівництва ЧДБК з представниками студентського самоврядування. В ході зустрічей з фокус групами було з'ясовано, що всі учасники у достатній мірі ознайомлені з правилами проведення контрольних заходів, їх доступністю та зрозумілістю, з можливістю подання апеляцій, процедурою вирішення конфліктних ситуацій, проте жодного разу застосування подібних процедур на ОП не було, що підтверджує якісне проведення превентивних заходів. ЕГ констатує відповідність за підпунктом 5.3.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В ЧДБК впроваджено дієву систему забезпечення академічної доброчесності. Дотримання її принципів регламентується Етичним кодексом ЧДБК <https://surl.li/pdsvkg>, Кодексом академічної доброчесності <https://surl.li/hvaeqn>, Положенням про комісію з питань академічної доброчесності <https://surl.li/cvdxrk>, Порядком перевірки академічних і наукових текстів на унікальність <https://surl.li/bpnrnz> та іншими документами. ЕГ встановила, що у ЧДБК систематично організовуються заходи, спрямовані на поширення принципів академічної доброчесності серед усіх учасників освітнього процесу (<https://surl.li/xjgmvp>; <https://surl.li/vjytwc>; <https://surl.li/otamax>). З метою популяризації академічної доброчесності серед здобувачів освіти проводяться консультації щодо правил написання письмових робіт, під час яких акцентується увага на принципах самостійності виконання завдань, коректного використання джерел інформації, належного оформлення цитування та бібліографічних посилань, уникнення плагіату. Відповідно до «Порядку перевірки академічних та наукових текстів на плагіат» (<https://surl.li/aqtktb>) здійснюється контроль за дотриманням академічної доброчесності за допомогою програмно-обчислювального комплексу StrikePlagiarism. Роботи надсилаються відповідальною особою (керівником дипломної роботи, автором навчально-методичної роботи) електронною поштою на адресу бібліотеки, а результати перевірки направляються у відповідь. Курсові роботи та кваліфікаційні роботи бакалавра, у яких виявлено плагіат (рівень запозичень більше 40), не допускаються до захисту. Якщо унікальність роботи складає менше ніж 70%, то така робота не може претендувати на захист з відмінною оцінкою. Наукові роботи і навчально-методичні роботи мають поріг не менше 75% унікальності. Під час зустрічей з фокус-групами було зазначено, що всі учасники освітнього процесу ознайомлені з процедурою дотримання принципів академічної доброчесності. Під час занять викладачі постійно звертають увагу на необхідності дотримання принципів академічної доброчесності. ЕГ зазначає, що у ЧДБК сформовано достатній рівень культури академічної доброчесності, який передбачає нульову толерантність до плагіату, регулярно проводяться тематичні заходи для здобувачів і викладачів із питань дотримання правил академічної доброчесності. В ході опитування учасників фокус-груп за час реалізації ОП випадків порушення академічної доброчесності не зафіксовано. ЕГ зазначає відповідність за підпунктом 5.4.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП відповідає підкритеріям 5.1-5.4. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів спрямовані на досягнення ПРН за ОК. Здобувачі повідомлені про форми і терміни проведення контрольних заходів, завчасно ознайомлені з критеріями оцінювання. Форма атестації здобувачів ОП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти. Сформовано належну систему складання здобувачами контрольних заходів та оскарження їх результатів, повторного вивчення НД правила і процедури яких доведені до здобувачів. Створена нормативну систему для формування культури академічної доброчесності, яка відображає політику і процедуру дотримання академічної доброчесності, наявні дієві механізми дотримання принципів академічної доброчесності, формування відповідної культури у учасників освітнього процесу. Позитивними практиками на ОП є: розробка внутрішньої нормативної бази Коледжу, яка охоплює контрольні заходи та атестацію здобувачів освіти; усебічне інформування здобувачів щодо правил і процедури контрольних заходів, процедури апеляції, повторного навчання тощо; наявність можливостей для здійснення контрольних заходів в системі Moodle, що дозволяє надавати більш якісні освітні послуги здобувачам особливо при змішаному та онлайн форматах навчання; проведення систематичних заходів,

спрямованих на формування культури академічної доброчесності. Спираючись на наведені факти ЕГ вважає, що ОП за Критерієм 5 відповідає рівню В.

Недоліки

Не з усіх ОК в силабусах НД оновлені критерії оцінювання відповідно до ухвалених рекомендацій

Рекомендації

До початку процедури вибору ОК необхідно в усіх силабусах подати оновлені критерії оцінювання відповідно до ухвалених рекомендацій

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, повністю спроможні забезпечити викладання освітніх компонентів відповідно до вимог чинного законодавства, зокрема пунктів 37 та 38 Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. №1187 (у редакції від 24.03.2021 р.). Про це свідчили результати опитування НПП, результати аналізу Таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів» (<https://surl.li/ycjpps>), інформація представлена на сайті кафедри (<https://surl.li/keugyv>) та наповненості освітніх компонентів матеріалами. Кадровий склад освітньої програми (залучено 17 викладачів, з них 3 (17,6%) працюють за сумісництвом) відповідає необхідним кваліфікаційним вимогам та має підтверджений професійний досвід, що дозволяє якісно реалізовувати зміст освітньої програми. Детальна інформація про відповідність викладачів вимогам освітньої програми наведена у додатку 2 «Зведена інформація про викладачів ОП» (<https://surl.li/ycjpps>). Зокрема: професор Азьмук Н.А. має досвід міжнародної академічної мобільності (ERASMUS+, International Week 2023, Vidzeme University of Applied Sciences, Латвія), викладає освітні компоненти «Ринок праці та людський капітал» і «Менеджмент», інтегруючи європейські практики у навчальний процес. На онлан-зустрічі з академічним персоналом, викладачі підтвердили, що постійно опановують нові методи викладання, публікують наукові статті відповідно до ОК, які вони викладають, проходять підвищення кваліфікації та стажування. Таким чином, аналіз кадрового складу у цілому засвідчив достатній рівень відповідності академічної кваліфікації НПП тим освітнім компонентам, які вони викладають, і це свідчить про забезпечення визначених ОП цілей та ПРН. Також викладачі беруть участь у науково-дослідних проектах НАН України та розробці державних і регіональних стратегій, що підсилює практичну складову викладання. Доцент Здір В.А., гарант ОП, проходив підвищення кваліфікації в межах Erasmus+ Mobility Agreement (Staff Mobility for Teaching, Рига, 2024 р.), що дозволило впровадити сучасні освітні технології у викладання дисциплін «Економікс» та «Національна економіка». Доцент Іванова І.В. оновила зміст дисциплін «Professional English in Use», «Introduction to Public Speaking», «Бізнес англійська» на основі матеріалів міжнародних вебінарів та конференцій (MM Publications Ukraine, Grade Teacher Training, NLG/Spark/Лінгвіст). Отримані компетентності підвищили практичну спрямованість курсів. Усі викладачі, що забезпечують освітню програму, мають вагомий науковий доробок: фахові публікації, міжнародні статті, розділи монографій, участь у наукових конференціях різних рівнів. Отже, кадрове забезпечення освітньої програми повністю відповідає вимогам законодавства, а кваліфікація та професійний досвід викладачів гарантують належну якість реалізації освітніх компонентів

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Експертна група під час проведення акредитаційної експертизи встановила, що конкурсний відбір викладачів у Черкаському державному бізнес-коледжі здійснюється відповідно до вимог законодавства та внутрішніх нормативних документів закладу. Процедури є відкритими, прозорими та спрямованими на забезпечення належного рівня професіоналізму педагогічних працівників, які реалізують освітню програму. Відбір викладачів для викладання освітніх компонентів, визначених освітньою програмою, проводиться згідно з «Положенням про порядок обрання за конкурсом на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників»

<https://surl.li/kzierf>, Кодексу академічної доброчесності <https://surl.li/nyfyea> та Етичного кодексу ЧДБК <https://surl.li/xcvdal>, а інформація про наявні вакансії оприлюднюється на офіційному вебсайті закладу <https://surl.li/nqpmuh>. Процедура відбору гарантує прозорість і дотримання вимог пунктів 37–38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (у редакції постанови від 24.03.2021 № 365). Кандидати підтверджують кваліфікацію дипломами, документами про наукові ступені, вчені звання, сертифікатами підвищення кваліфікації, результатами стажування та наявністю професійних досягнень за останні п'ять років згідно з п. 38 Ліцензійних умов <https://surl.li/jpvhqh>. Разом із тим, ЕГ відзначає потребу в оновленні чинного «Положенням про порядок обрання за конкурсом на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників» <https://surl.li/kzierf>, оскільки документ затверджений у 2018 році та не враховує окремі сучасні зміни законодавства у сфері освіти. Рекомендується актуалізувати положення про конкурсний відбір викладачів з урахуванням оновлених вимог нормативно-правових актів, а також забезпечити регулярний перегляд відповідних документів і розміщення оновлених версій на офіційному вебсайті закладу.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

За результатами онлайн-зустрічей із здобувачами ОП, НПП, гарантом, роботодавцями, а також опрацювання матеріалів на сайті коледжу та інформації соцмереж, відповіді на додатковий запит (<https://surl.lu/zlsepe>), ЕГ встановила, що ЧДБК активно залучає роботодавців, їхні організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу, в іконуючи п.4.3. Стратегії розвитку ЧДБК до 2027 року (<https://surl.li/tngeit>), щодо активного залучення стейкхолдерів до освітнього процесу. Під час онлайн-зустрічей зі стейкхолдерами ЕГ пересвідчилася у наявності сталих партнерських відносин між коледжем і представниками бізнесу та професійної спільноти. Роботодавці беруть участь у формуванні та оновленні освітніх програм, проведенні практичних занять, гостьових лекцій, а також у роботі екзаменаційних комісій, про що свідчать зустрічі із представниками ТОВ «Аудит Консалтинг Центр» заступником директора з питань управління персоналом Казьмірик М. та її помічницею Чорною А., на яких значна увага була зосереджена на важливості формування у випускників ОП фахових компетентностей, так званих soft і hard skills (комунікативних навичок, навички володіння інформаційними технологіями, уміння працювати в команді, навички вирішення проблем та креативного мислення), а також обговорювались питання оновлення ОП з метою підготовки висококваліфікованих фіхівців для потреб регіональної економіки (<https://surl.li/khmvm>, <https://surl.li/kdemrv>). На зустрічі здобувачів ОП із представниками Головного управління Пенсійного фонду України в Черкаській області та Департаменту економіки та розвитку Черкаської міської ради обговорювались питання стратегічного розвитку економіки області, роль громади в підтримці сталого розвитку (<https://surl.li/hfqgbs>). Під час онлайн-зустрічей ЕГ також з'ясувала, що зустрічі із стейкхолдерами сприяють підвищенню практичної складової навчання, актуалізації змісту освітніх компонентів і наближенню підготовки здобувачів освіти до потреб сучасного ринку праці. ЕГ переконалось, що рівень залучення роботодавців є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Експертна група пересвідчилася, що у Черкаському державному бізнес-коледжі функціонує комплексна система стимулювання професійного розвитку викладачів, яка регламентована Статутом закладу (посилання) та Колективним договором (посилання). Система передбачає як матеріальні, так і нематеріальні стимули. До матеріальних належать доплати, премії, персональні надбавки, підтримка участі у міжнародних програмах мобільності. Нематеріальні стимули включають номінування на державні та обласні премії, нагородження грамотами, подяками, відзначення професійних досягнень у сфері освіти. Яскравим прикладом результативності такої політики є доцент Васильчук Є.О., лауреат обласної премії молодим науковцям Черкащини (посилання). Для додаткової мотивації у коледжі діє система рейтингування, що базується на «Положенні про проведення конкурсу «Премія ЧДБК»» (посилання) та «Положенні про нормування видів науково-педагогічної діяльності та рейтингову систему оцінювання» (посилання). Як зазначалось на зустрічі з керівним менеджментом, 17 викладачів брали участь у програмах академічної мобільності ERASMUS+ та 5 за програмою академічних обмінів DAAD(<https://surl.li/gwtidb>, <https://surl.li/dgvkms>, <https://surl.li/rjezc>). Також для обміну результатами наукових досліджень регулярно проводяться кафедральні науково-практичні семінари та дискусії (surl.li/ieahaha, surl.li/sdfwkp). З метою створення комфортних умов праці для викладачів облаштовано сучасну викладацьку аудиторію (30 робочих місць, комп'ютерне обладнання), кімнату психологічного розвантаження та зону відпочинку

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група встановила, що кадровий потенціал Черкаського державного бізнес-коледжу є достатнім для якісної реалізації освітньої програми. Викладачі мають відповідну освіту, наукові ступені, досвід практичної діяльності та постійно підвищують кваліфікацію. Конкурсний відбір педагогічних працівників здійснюється на засадах прозорості, відкритості та недискримінаційності відповідно до внутрішнього Положення про порядок

обрання на посади, хоча окремі документи потребують оновлення. Коледж налагодив ефективну співпрацю з роботодавцями, професійними спільнотами та стейкхолдерами, які беруть участь у формуванні змісту навчальних дисциплін, організації практичних занять та оцінюванні результатів навчання. Також у закладі функціонує система матеріального та нематеріального стимулювання викладачів, забезпечено можливості для їхнього професійного розвитку та участі у міжнародних освітніх програмах. Позитивні практики за освітньою програмою: 1) системна робота із залученням стейкхолдерів до оновлення змісту освітньої програми; 2) наявність механізмів матеріального й нематеріального заохочення педагогічних працівників; 3) підтримка професійного розвитку викладачів через участь у конференціях, семінарах, міжнародних програмах та стажуваннях; 4) активне висвітлення діяльності викладачів у соціальних мережах та на офіційному сайті коледжу.

Недоліки

1. Окремі внутрішні нормативні документи, зокрема Положення про порядок обрання на посади науково-педагогічних працівників (2018 р.), потребують оновлення з урахуванням сучасних вимог законодавства. 2. Низький рівень залучення роботодавців та інших стейкхолдерів до безпосереднього освітнього процесу (проведення лекційних, практичних занять). 3. Відзначено незначні розбіжності між тематикою наукових праць НПП та змістом навчальних дисциплін (ОК), що ними викладаються. Потрібне посилення зв'язку між науковою діяльністю та освітнім процесом.

Рекомендації

1. Оновити Положення про порядок обрання за конкурсом на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників відповідно до чинних нормативних актів до кінця навчального року. 2. З метою розвитку освітньої програми, враховуючи потужну співпрацю з роботодавцями, рекомендовано залучати роботодавців до читання лекцій та практичних занять в межах конкретних освітніх компонентів, що сприяло б більш якісному опануванню програмних результатів з практичної точки зору. 3. Гаранту ОП та завідувачу кафедри до завершення навчального року провести комплексний аналіз зв'язку між науковими публікаціями НПП та змістом освітніх компонентів, які вони викладають. За результатами аналізу розробити та надати НПП персональні рекомендації щодо оптимізації їхніх наукових досліджень.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час онлайн-огляду матеріально-технічної бази (МТБ), що забезпечує освітній процес за ОП «Економіка та управління бізнесом». Матеріально-технічна база (<https://surl.li/rqznnm>) включає навчальні аудиторії, оснащені мультимедійним обладнанням, а також спеціалізовані комп'ютерні класи. Усі комп'ютери, а їх в коледжі 154 (зі строком експлуатації не більше 8 років та відповідним ліцензійним програмним забезпеченням), об'єднані в локальну мережу та підключені до Інтернету, в навчальних корпусах діє безплатний Wi-Fi (в коледжі встановлено 25 Wi-Fi точок), що дозволяє ЗДВО використовувати спеціалізовані програмні продукти через хмарні сервіси. ЕГ у дистанційному форматі здійснила огляд інфраструктурних об'єктів та ресурсного забезпечення коледжу, включаючи: аудиторії, які використовуються для реалізації ОП обладнані сучасними технічними засобами та проведення якісного освітнього процесу, два навчальні корпуси, гуртожиток, укріття, наявність інклюзивних елементів (пандусів), бібліотеку та цифрові інструменти: електронний кабінет студента і викладача, а також платформу дистанційного навчання Moodle, яка була продемонстрована на резервній зустрічі гарантом ОП та відповідальним за інформаційно-технічний супровід освітньої діяльності в ЧДБК. Фактів використання неліцензійного ПЗ та ПЗ країни-агресора виявлено не було. Коледж має дві спортивні зали (велику та малу), футбольне поле (велике та мале), баскетбольну площадку, волейбольну площадку, мале гімнастичне містечко. Загальна площа спортивних майданчиків розташованих на території закладу 3922 м², разом з прилеглою територією 6429 м² (<https://surl.li/vdvieh>). Коледж забезпечує їх необхідними навчальними матеріалами через бібліотеку (загальною площею 101,2 м², що вміщує обсяг фондів навчальної, наукової літератури, кількістю примірників 48477 шт., та відкритим доступом до електронних каталогів і міжнародних наукометричних баз SCOPUS, Web of Science тощо (<https://surl.li/lrxsqw>). Бібліотека також здійснює перевірку академічних текстів на унікальність за допомогою програми StrikePlagiarism, яку почали використовувати в коледжі з червня 2024 року. На додатковий запит ЕГ було надано договір про використання системи StrikePlagiarism (<https://surl.li/rgweqs>) в ЧДБК.

ЧДБК має свій медичний пункт. ЕГ виявлено, що навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення є достатнім для проведення освітнього процесу у рамках ОП та досягнення визначених ОП цілей та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Освітнє середовище в ЧДБК дозволяє задовольнити потреби та інтереси ЗдВО за ОП «Економіка та управління бізнесом» через наявність вільного та безоплатного доступу до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП. Учасники освітнього процесу можуть вільно користуватися бібліотечними фондами коледжу та відкритим доступом до електронних каталогів і міжнародних наукометричних баз SCOPUS, Web of Science тощо (<https://surl.li/lrxsqw>). Матеріально-технічна база та інформаційні ресурси ЧДБК забезпечують якісну підтримку освітнього процесу, а саме: аудиторії обладнані проєкторами, доступом до безкоштовного Інтернету та сучасними комп'ютерними класами. Доступ до методичних матеріалів для ЗдВО забезпечений через розміщення їх на платформі дистанційного навчання MOODLE на сторінках відповідних ОК та в електронному репозитарії коледжу. На резервній зустрічі гарантом ОП та відповідальним за інформаційно-технічний супровід освітньої діяльності Хотуновим В.І. було продемонстровано дистанційну платформу з наповненими методичними матеріалами, вільний доступ до методичного забезпечення ОК. Під час зустрічі зі ЗдВО та представниками органів студентського самоврядування не було виявлено фактів порушення та перешкоджання у наданні доступу до інформаційних ресурсів та інфраструктури коледжу. Окрім навчальних ресурсів, студенти та викладачі мають вільний доступ до спортивного залу та стадіону, спортивних майданчиків, що сприяє їхньому фізичному розвитку та реалізації особистих інтересів. Для врахування потреб і побажань здобувачів у коледжі проводиться моніторинг якості освіти який охоплює: рівень задоволеності якістю підготовки за освітньою програмою; доступність механізмів протидії порушенням академічної доброчесності; ефективність взаємодії між студентами та викладачами; рівень доступу до електронних інформаційних ресурсів коледжу. Результати цього моніторингу (<https://surl.li/qvowtrp>; <https://surl.li/tstetb>) розглядаються на засіданнях директорату, методичної ради та кафедр, після чого, як зазначалось на зустрічах із гарантом та академічним персоналом, ухвалюються рішення щодо покращення освітнього процесу відповідно до отриманих відгуків. ЕГ може констатувати, що доступ до всіх інформаційних, наукових, навчально-методичних, науково-метричних, навчальних та інших ресурсів, що використовуються під час реалізації ОП є вільним, що забезпечує якісну підготовку ЗдВО та сприятливі умови праці викладачам, НПП та співробітникам ЧДБК

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

В умовах сучасних викликів освітнє середовище має бути безпечним для всіх учасників освітнього процесу, в чому ЕГ могла переконатись при перегляді МТБ ЧДБК. В ЧДБК облаштовано 2 укриття, до яких мають цілодобовий доступ учасники освітнього процесу. Розроблені інструкції дій для учасників освітнього процесу під час надзвичайних ситуацій також визначено алгоритм дій для учасників освітнього процесу під час ввімкнення сигналів повітряної тривоги (<https://surl.li/hctsw0>; <https://surl.li/udyeyay>), що оприлюднені на сайті та доведені до їх відома. Створення безпечних умов для навчання та побуту студентів, а також сприяння здоровому способу життя закріплено у Статуті коледжу (<https://surl.li/beeojj>) та Стратегії розвитку ЧДБК (<https://surl.li/tgulwg>). Усі приміщення коледжу відповідають вимогам будівельних норм щодо експлуатації освітніх установ та правилам з охорони праці. За дотриманням безпеки у навчальних корпусах та гуртожитку слідує відділ охорони праці. Також при огляді МТБ ЕГ звернуло увагу на дотримання в коледжі пожежної безпеки як гуртожитку, так і в корпусах. Освітнє середовище в цілому є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси, що було підтверджено здобувачами під час онлайн-зустрічах.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Здобувачі ВО, що навчаються за ОП «Економіка та управління бізнесом» отримують освітню, організаційну, інформаційну, консультативну підтримку на всіх етапах освітнього процесу від гаранта ОП, академічного персоналу, адміністрації коледжу та представників студентського самоврядування. Здобувачі, які належать до пільгових категорій, можуть отримати соціальну стипендію відповідно до «Порядку призначення соціальних стипендій студентам ЧДБК», який затверджено педагогічною радою ЧДБК від 27.01.2017 протокол №6, що потребує оновлення відповідно сьогоденних вимог законодавства (<https://surl.li/eozaex>), а також фінансову та матеріальну допомогу через профспілковий комітет. В коледжі працює психолог, що надає необхідну психологічну допомогу учасникам освітнього процесу. Викладачі регулярно проводять індивідуальні та групові консультації з навчальних дисциплін, а також з організаційних питань. За результатами зустрічей із здобувачами, академічним персоналом, студентським самоврядування ЕГ відмічає активну інформаційну підтримку через соцмережі, зокрема Facebook, де оперативно публікується важлива інформація, як навчального, так і організаційного характеру. Активна

комунікація також включає організацію зустрічей з потенційними роботодавцями, стейкхолдерами та представниками реального сектору економіки через професійно-орієнтовані лекції, круглі столи, семінари та конференції, інформація про проведенні заходи також розміщується на сторінках в соцмережах. Отже, ЕГ пересвідчилося що ЧДБК забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП «Економіка та управління бізнесом»

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ підтверджує, що в ЧДБК створені умови для реалізації права на навчання осіб з особливими освітніми потребами. Для прав на освіту осіб з особливими потребами в навчальному корпусі коледжу облаштовано пандус, укриття облаштовано ліфтом, спеціально облаштовані санітарні кімнати в навчальному корпусі та укритті. Як зазначав гарант ОП у коледжі навчається здобувач – ветеран (УВД), який має особливі освітні потреби на ОП першого (бакалаврського) рівня здобуття освіти. В коледжі працюють медична сестра та штатний психолог, до яких студенти можуть звернутися за отриманням відповідної допомоги. Як зазначалося на зустрічі з адміністративним персоналом (зустр.8), відділ супроводу освітнього процесу та роботи з ЄДЕБО забезпечує інформаційний супровід таких здобувачів освіти, надаючи навчальні матеріали, консультації та організаційну підтримку під час підсумкових контрольних заходів. Це здійснюється через систему MOODLE, електронну пошту, та інші засоби комунікації. За результатами опитування різних груп стейкхолдерів ЗВО створює умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Сайт ЧДБК не містить інструментів доступності інформації для осіб з вадами зору. Рекомендовано впровадити інструменти доступності (великі шрифти, високий контраст, можливість вибору кольорової гами) для людей з вадами зору на всіх сторінках офіційного сайту коледжу.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЧДБК наявні унормовані процедури дотримання правил антикорупційної політики, процедур реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які можуть виникати в освітньому середовищі. Освітня діяльність коледжу базується на принципах визначених «Кодексом академічної доброчесності» (<https://surl.li/pulgud>), «Положенням про комісію з питань корпоративної етики» (<https://surl.li/xcewtj>), «Положенням про комісію з питань академічної доброчесності» (<https://surl.li/ibitcn>) тощо, що свідчить про належну увагу адміністрації до усіх аспектів організації діяльності коледжу, тобто про формування культури якості освіти. Статут ЧДБК (<https://surl.li/beeojj>) гарантує захист здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких проявів фізичного чи психологічного насильства, приниження, дискримінації за будь-якими ознаками. В ЧДБК діє ряд нормативних документів про недопущення булінгу в освітньому процесі («Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) у ЧДБК та відповідальність осіб, причетних до булінгу» (<https://surl.li/lhqmvsv>), «План заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) у ЧДБК на 2021-2022 н.р» (<https://surl.li/farraj>), що потребують оновлення). Політика та механізми врегулювання конфліктних ситуацій, зокрема пов'язаних із дискримінацією, корупцією та сексуальними домаганнями, теж визначені Статутом ЧДБК та такими документами як Положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції (<https://surl.li/xiunuv>), «Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків» (<https://surl.li/bfwcda>). У коледжі дотримуються принципів академічної доброчесності, педагогічної етики та взаємоповаги між усіма учасниками освітнього процесу. ЕГ зробила висновок, що ЧДБК забезпечує чіткі механізми для врегулювання конфліктних ситуацій, що сприяє реалізації освітніх програм у безпечному і правовому середовищі.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення, яке використовується для реалізації ОП сприяє досягненню ПРН і відповідає підкритеріям 7.1.-7.6, так як ЕГ встановлено, що навчально-методичне забезпечення, фінансові, матеріально-технічні ресурси та інфраструктура є доступними всім учасникам освітнього процесу та допомагають досягти цілей реалізації ОП. Освітнє середовище, що врегульовано внутрішньою нормативною базою із запобігання та вирішення конфліктів, є сприятливим для комфортного навчання та перебування в закладі, оскільки забезпечується підтримка на всіх рівнях коледжу, враховуючи соціальну, психологічну підтримку, підтримку фізичного здоров'я. До того ж, в ЧДБК є достатні умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами. В коледжі працює психолог, що надає необхідну психологічну допомогу учасникам освітнього процесу. У ЧДБК наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Усі процедури, що стосуються прав та обов'язків ЗДВО, є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Недоліки

Суттєвих недоліків за критерієм 7 не виявлено. До несуттєвих ЕГ відносить те, що сайт ЧДБК не містить інструментів доступності інформації для осіб з вадами зору.

Рекомендації

Рекомендовано до наступної вступної кампанії впровадити інструменти доступності (великі шрифти, високий контраст, можливість вибору кольорової гами) для людей з вадами зору на всіх сторінках офіційного сайту коледжу.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, періодичний перегляд ОП в ЧДБК регламентується «Порядком розробки, затвердження, періодичного перегляду та закриття освітніх програм», введеного в дію наказом директора ЧДБК від 28.04.2021р. №69, що, на думку ЕГ, потребує оновлення відповідно до змін нормативної бази (<https://surl.li/irgnap>), «Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) у ЧДБК», затвердженого наказом директора від 28.03.2018р. № 85, що теж потребує оновлення (<https://surl.li/txtntm>), «Положенням про організацію освітнього процесу» п.10.3.3 (<https://surl.li/nsowqf>). Відповідно до п. 3.6 «Порядку» «рішення про необхідність перегляду освітніх програм приймається (випусковою кафедрою та гарантом ОП) у разі потреби, але не рідше одного разу за повний курс навчання за ОПП на основі аналізу та оцінки результатів моніторингу» (<https://surl.li/irgnap>). Факти регулярного здійснення, визначених «Порядком», процедур запровадження, моніторингу, перегляду та оновлення ОП із залученням здобувачів освіти, академічного персоналу та роботодавців були підтверджені на онлайн-зустрічах з гарантом (орг.зустр.), академічним персоналом (зустр.2), здобувачами освіти (зустр.3) та представниками роботодавців (зустр.6). На вебсайті коледжу розміщено Проекти ОП (<https://surl.li/taomef>) та форма зворотного зв'язку «Оцінювання якості ОПП «Економіка та управління бізнесом» підготовки бакалаврів у ЧДБК зовнішніми стейкхолдерами» (<https://surl.li/fsevoy>), за допомогою якої є можливість в усіх зацікавлених сторін подати свої пропозиції до проекту ОП. Як зазначено у ВС, в ОП та на орг. зустрічі з гарантом актуальна ОП «ЕУБ» на 2024-2025 н.р. розроблена з урахуванням досвіду її реалізації у 2023-2024 н.р. За результатами перегляду змісту ОП із залученням зовнішніх стейкхолдерів, НПП, ЗДВО було оновлено дану ОП, відповідно до наказу МОНУ від 13.06.2024р. №842 та рішення кафедри (протокол від 25 червня 2024 р. №13), а саме: введено в ОП ЗК13 та ПРН25, які визначають необхідність «дотримання принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недобросовісності». Також у 2024-2025 н.р. відбулася зміна контрольних заходів по деяких ОК (ДР067 Теорія ймовірності та математична статистика; ДР108 Економіка та організація інноваційної діяльності). В коледжі функціонує навчально-науковий центр моніторингу якості освіти та методичної роботи, який забезпечує систематичні опитування зацікавлених сторін щодо якості освітнього процесу, щодо розробки і перегляду освітньої програми (<https://surl.li/cfyphw>) та публікує двічі на рік відповідні звіти на веб-сайті коледжу (<https://surl.li/qvwotr>; <https://surl.li/tstetb>). За результатом зустрічей з гарантом і НПП ОП, керівником центру моніторингу якості освіти та методичної роботи, ЕГ вважає, що заклад та розробники освітньої програми послідовно дотримуються встановлених процедур забезпечення якості освіти.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЗДВО та представники студентського самоврядування активно залучені до забезпечення якості освітнього процесу, беручи участь у перегляді ОП, що було підтверджено на онлайн-зустрічах з і 7. Також органи студентського самоврядування представляють інтереси ЗДВО на Вченій раді коледжу (до складу вченої ради ЧДБК входять три представники від студентського самоврядування – голова студентської ради коледжу, голова профспілки та голова студентського самоврядування гуртожитку) та Педагогічній раді і можуть вносити пропозиції щодо якості освітнього процесу та інших освітніх питань. Як зазначали ЗДВО (на зустрічі з були присутні здобувачі 2024-2024

року вступу), вони беруть участь у перегляді ОП, надаючи зворотний зв'язок через регулярні, двічі на рік, анкетування щодо якості викладання дисциплін та якості освітнього процесу, з результатами яких можна ознайомитись на веб-сайті коледжу (<https://surl.li/qvowtrp>; <https://surl.li/tstetb>). Також ЗдВО ОП ЕУБ були залучені до обговорення ОП на зустрічі з випускницею ЧДБК, кваліфікованим фахівцем провідної агрокомпанії ПрАТ МХП, на якій розглядалось питання, щодо актуальності сучасної професійної діяльності, яка вимагає високого рівня інтеграції знань і навиків в обліково-економічній сфері, що мають практичний досвід у сфері економіки та бізнесу (<https://surl.lu/rqsnia>). Таким чином, ЗдВО та представники студентського самоврядування активно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості та освітньої діяльності в ЧДБК

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Під час зустрічі ЕГ з гарантом ОП та стейкхолдерами було підтверджено, що у ЗВО є стала практика співпраці зі стейкхолдерами з метою покращення освітнього процесу та вдосконалення ОП та її компонентів. У ЧДБК регулярно проводяться зустрічі з роботодавцями, під час яких обговорюються питання професійної підготовки ЗдВО та можливі заходи для підвищення якості формування їх індивідуальної траєкторії здобуття освіти. Під час онлайн-зустрічі з роботодавцями (зустр.6), на якій були присутні Пархоменко А. (ТОВ Корсунь-Шевченківська швейна фабрика) та Король Ю. (ТОВ «ЧЕРЛИС») була підтверджена їх участь в обговоренні проекту ОП та внесенні пропозицій щодо удосконалення як ОП, так і її ОК, зокрема щодо особливостей управління бізнесом у кризових ситуаціях (протокол засідання кафедри ЕУА від 24.02.2024 №8 <https://surl.li/ilkdjс>) та необхідності забезпечення відповідності навчального процесу викликам ринку праці (протокол засідання кафедри ЕУА від 23.04.2023 № 7 <https://surl.li/uontvj>). Для врахування пропозицій в розрізі дисципліни ДР009 «Ринок праці та людський капітал» висвітлити окреме питання, що торкається регіонального аспекту ринку праці, до дисципліни ДР127«Основи організації та управління бізнесом» введено окрему тему «Управління бізнесом у кризових ситуаціях». Також в своїй рецензії директор відділення АТ «Сенс Банк Черкаське І» Левченко Т.І. (<https://surl.lu/wetmov>) звернула увагу на необхідність забезпечення більшого розуміння основ управління для майбутніх економістів, що проявилось у впровадженні в ОП дисципліни ДР026 «Інституційна економіка». Також до обговорення ОП долучаються випускники ОП, які, виступаючи в ролі роботодавців, акцентували увагу на важливості формування у ЗдВО здатності вчитися і оволодівати сучасними знаннями, використовувати сучасні інформаційні системи та комунікаційні технології, здійснювати аналіз економічних процесів із застосуванням спеціалізованих програмних засобів та комп'ютерних технологій. На зустрічі 04.10.2023 були обговоренні питання корегування ПРН пов'язаних із формуванням фінансової, податкової і статистичної звітності підприємств. Надано рекомендації щодо змісту програми виробничої (переддипломної) практики, проходження якої формує здатність виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, планування та управління часом (<https://surl.lu/zenсqj>). В цілому ЕГ констатує достатній рівень залученості роботодавців до періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості освіти та освітньої діяльності ЧДБК.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Під час онлайн-зустрічі з випускниками (зустр.7), роботодавцями (зустр.6), адміністративним персоналом (зустр.8) ЕГ встановила. Що в ЧДБК діє Центр кар'єри та міжнародних зв'язків (<https://surl.lu/jmzwсс>), одним із ключових завдань якого є співпраця з роботодавцями для сприяння працевлаштуванню випускників. Центр формує базу даних актуальних вакансій, необхідних роботодавцям та інформує студентів про можливості працевлаштування, публікуючи відповідну інформацію на своїй сторінці. Серед пріоритетних напрямів діяльності Центра кар'єри виділяють також пошук для студентів місця проходження виробничої практики із можливістю подальшого працевлаштування, співпраця з роботодавцями щодо проведення «Ярмарок кар'єри», створення банку даних про активних випускників ЧДБК для встановлення та розвитку зв'язків, обміну інформацією та сприяння у працевлаштуванні (<https://surl.lu/jmzwсс>). Окрім цього, у коледжі функціонує «Асоціація випускників» (<https://surl.li/jcaebd>), основною місією якої є зміцнення зв'язків між випускниками, студентами та викладачами коледжу з метою особистісного розвитку та зростання соціального капіталу кожного, а також Асоціація забезпечує обмін досвідом і залучення випускників до розвитку коледжу в сучасних умовах. Як зазначалось на онлайн-зустрічі із НПП співпраця з випускниками дозволяє виявляти реальні потреби ринку праці за даною ОП, залучати їх як стейкхолдерів у процесі удосконалення ОП, формувати відповідні пропозиції та організовувати зустрічі зі ЗдВО та удосконалювати підготовку бакалаврів за даною ОП. Якість підготовки висококваліфікованих фахівців підтверджують керівні посади випускників, які вони обіймають на підприємствах, установах та організаціях різних форм власності.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Система забезпечення якості ЧДБК забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу якості освіти в межах ОП. який здійснюється відповідно до п. 3.3 «Порядку розробки, затвердження, періодичного перегляду та закриття

освітніх програм» (<https://surl.li/irgnap>). Формою моніторингу освітньої діяльності з реалізації ОП «ЕУБ» в ЧДБК є опитування ЗдВО, результати яких представлені на веб-сторінці навчально-наукового центру моніторингу якості освіти та методичної роботи, який забезпечує систематичні опитування зацікавлених сторін щодо якості освітнього процесу, щодо розробки і перегляду освітньої програми (<https://surl.li/cfyphw>) та публікує двічі на рік відповідні звіти про «Результати опитування студентів щодо якості викладання освітніх компонент» (<https://surl.li/qvowtr>; <https://surl.li/tstetb>). Як зазначала під час онлайн-зустрічі керівник Центру моніторингу якості освіти та методичної роботи, за результатом опитувань було покращено організацію забезпечення якості навчальних матеріалів розміщених в інформаційній системі Moodle; розширено заходи, спрямовані на популяризацію академічної доброчесності, в тому числі проведення гостьових лекцій та тренінгів (<https://surl.li/pukjlg>); розроблення та впровадження нових форм силабусів з 2025-2026 н.р, що містить більш деталізовану систему та критерії оцінювання

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Як зазначалось у ВСО та при зустрічі з гарантом ОП «Економіка та управління бізнесом» проходить акредитацію вперше, тому результатів зовнішнього забезпечення якості освіти за цією ОП немає. Проте, під час онлайн-зустрічах з гарантом ОП, керівним менеджментом ЧДБК, адміністративним персоналом, вивчення відповіді на запит ЕГ (<https://surl.li/owtzzg>) було встановлено, що під час удосконалення ОП «ЕУБ» враховано зауваження, висловлені ГЕР НАЗЯВО за результатами попередніх акредитацій ОП ЧДБК, а саме: оновлено силабуси із визначенням чітких критеріїв поточного й підсумкового контролю (на інституційному рівні внесено зміни до Положення про організацію проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання у ЧДБК (наказ від 28.08.2025 № 144 <https://surl.li/felypb>), уніфіковано списки літературних джерел та вимоги до них (проте при перегляді силабусів ОК ЕГ виявила застарілі літературні джерела, а також велику кількість літературних джерел при невеликій кількості годин визначених на самостійну роботу); додано практичні кейси та завдання, адаптовані до реального бізнес-середовища; запроваджено інтегровані заняття з представниками бізнесу; запроваджено обов'язкову перевірку письмових робіт через StrikePlagiarism і регулярне інформування студентів про правила доброчесності; оновлено офіційний сайт ЧДБК із відкритим доступом до силабусів та ОП, створено електронний репозиторій DSpace (<https://dr.csbc.edu.ua/home>) для зберігання робіт, обладнано сучасну лабораторію для навчання дисциплін Економічного спрямування з ліцензійним ПЗ (MS Office 365, Power BI); ураховано рекомендації щодо системності моніторингу якості надання освітніх послуг та висвітлення результатів на веб-сайті ЧДБК. Таким чином, ЕГ відмічає, що в ЧДБК приділяється належна увага до врахування рекомендацій, сформульованих при проведенні акредитаційних експертиз ОП та врахуванні їх при перегляді та оновленні ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Для забезпечення високої якості освіти в закладі функціонує система внутрішнього забезпечення якості освіти, яка включає регулярний моніторинг, самооцінку та механізми оперативного реагування на виявлені недоліки. В ЧДБК розроблені нормативні документи, які регламентують внутрішні процедури забезпечення якості освіти, серед яких: «Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) у ЧДБК» (<https://surl.li/txtntm>), «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://surl.li/nsowqf>), «Правила внутрішнього розпорядку ЧДБК» (<https://surl.li/ccgumq>), «Порядок розробки, затвердження, періодичного перегляду та закриття освітніх програм» (<https://surl.li/irgnap>), «Положення з питань корпоративної етики» (<https://surl.li/xcewtj>), «Кодекс академічної доброчесності» (<https://surl.li/pulgud>), «Положення про комісію з питань академічної доброчесності» (<https://surl.li/ibiten>) тощо, що свідчить про належну увагу адміністрації до усіх аспектів організації діяльності коледжу, тобто про формування культури якості освіти. На зустрічах зі ЗдВО, академічним персоналом, представниками студентського самоврядування ЕГ переконалась, що всі учасники освітнього процесу в ЧДБК залучені до формування культури якості і розуміють ступінь відповідальності за порушення норм доброчесності

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП «Економіка та управління бізнесом» реалізується в ЗВО із дотриманням чітко визначених процедур розроблення, моніторингу та перегляду, що відповідає принципам системи внутрішнього забезпечення якості освіти, регламентованих нормативними документами ЧДБК. Система є сталою, прозорою та орієнтованою на постійне вдосконалення освітнього процесу. Позитивні практики: 1. Регламентованість процесів розроблення, затвердження та моніторингу ОП відповідно до внутрішніх нормативних документів (Нормативні документи ЧДБК). 2. Залучення здобувачів вищої освіти та представників студентського самоврядування до розроблення і вдосконалення ОП через систему опитування та моніторинг якості освіти. 3. Участь роботодавців та залучення випускників до перегляду змісту ОП, що відображається на коригуванні ОК та посиленні їх практичного спрямування. 4. Залучення професіоналів практиків до освітнього процесу 5. Функціонування Центру кар'єри та

міжнародних зв'язків та «Асоціації випускників», метою яких є зміцнення зв'язків між випускниками, студентами та викладачами коледжу.

Недоліки

1. Потребують оновлення ряд нормативних документів, що регламентують процедури внутрішнього забезпечення якості освіти з урахуванням змін нормативно-правової бази, серед яких «Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) у ЧДБК», «Порядок розробки, затвердження, періодичного перегляду та закриття освітніх програм», «Положення про комісію з питань корпоративної етики», «Положення про комісію з питань академічної доброчесності» 2. Недостатньо систематизована інформація на сайті Центру кар'єри та міжнародних зв'язків щодо кар'єрного шляху випускників ОП «Економіка та управління бізнесом»

Рекомендації

Задля покращення якості освіти за даною ОП ЕГ рекомендує впродовж 2026-2027 навчального року: 1. Розробити системну модель моніторингу працевлаштування випускників ОП, що включає регулярне опитування, аналітичну обробку даних і зворотній зв'язок для коригування ОП. 2. З метою популяризації діяльності коледжу та кафедри і реалізації ОП здійснювати моніторинг кар'єрного розвитку випускників та висвітлювати результати на веб-сайті кафедри та коледжу та соціальних мережах.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ пересвідчилась, що у ЧДБК правила та процедури, які регулюють права й обов'язки всіх учасників освітнього процесу, визначені низкою внутрішніх нормативних документів. Вони оприлюднені у відкритому доступі на офіційному вебсайті коледжу, що забезпечує прозорість та можливість для кожного учасника освітнього процесу отримати повну та достовірну інформацію. До основних документів, що регламентують освітній процес, розміщені на сторінці коледжу (<https://surl.li/xqeizx>), серед яких Статут ЧДБК (<https://surl.li/tbtdjj>); Колективний договір (<https://surl.li/aiijln>); Правила внутрішнього розпорядку (<https://surl.li/sxnies>); Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/fceabx>); Положення про повторне вивчення навчальних дисциплін (<https://surl.li/jdqqsks>); Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу у ЧДБК (<https://surl.li/wwrvdk>); Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення (<https://surl.li/ndyiqm>); Етичний кодекс коледжу; «Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) у ЧДБК» (<https://surl.li/txtntm>), посадові інструкції та документи структурних підрозділів. Всі документи доступні у відкритому доступі (<https://surl.li/xirifk>). На сайті коледжу було вчасно розміщено Програма візиту ЕГ та посилання на відкриту зустріч щодо акредитації ОП (<https://surl.li/iuwstu>). Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що всі учасники освітнього процесу керуються в своїй діяльності зазначеними положеннями.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЕГ встановила, що у 2025 році проєкт нової освітньої програми не розроблявся через відсутність набору на спеціальність 051 «Економіка». Попередній проєкт ОП був оприлюднений раніше за посиланням: <https://surl.li/lvdgrj> На зустрічі з роботодавцями ЕГ встановила зворотній зв'язок стейкхолдерів з коледжем щодо реалізації ОП, проте на сайті відсутня анкета опитування роботодавців щодо якості освітньої програми

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЕГ перевірила, що коледж забезпечує відкритий доступ до актуальної інформації про ОП «Економіка та управління бізнесом». На офіційному вебсайті ЧДБК оприлюднено повні тексти ОП, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін та інформацію про можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії: ОПП 2023(<https://surl.li/khvcma>), ОПП 2024 (<https://surl.li/urubnj>), ПРОЕКТ ОПП: (<https://surl.li/dcwwqt>), Вибіркові дисципліни (<https://surl.li/eiaxma>), силабуси НД (<https://surl.li/dngrgm>, <https://surl.li/zqfxfg>), Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/zuasva>). Інформація актуальна, структурована та у повному обсязі доступна для стейкхолдерів, здобувачів та широкої громадськості. Таким чином, ЧДБК проводить політику відкритості щодо надання інформації про нормативну базу, а також проводить активну інформаційну діяльність у соцмережах

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ дійшла висновку, що заклад забезпечує прозорість і відкритість усіх процесів, пов'язаних з реалізацією освітньої програми. Основні документи, що регулюють освітню діяльність, розміщені у відкритому доступі, систематично оновлюються й доводяться до здобувачів освіти через офіційні канали комунікації. При цьому встановлено потребу в оновленні окремих положень відповідно до змін законодавства, а також можливість розширити практику інформування стейкхолдерів у соціальних мережах. Позитивні практики: усі ключові нормативні документи оприлюднені у відкритому доступі; забезпечено регулярне інформування здобувачів про правила та процедури; заклад мав практику публічного обговорення проєктів ОП у попередні роки.

Недоліки

На сайті коледжу відсутні результати анкетування роботодавців щодо якості ОП.

Рекомендації

В новому 2026-2027 н.р. на інституційному рівні розробити та запровадити постійну практику анкетування роботодавців щодо якості ОП та висвітлювати їх результати на сайті коледжу.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Підстави для відмови в акредитації відсутні. Відомості, подані у документах для акредитації, є достовірними. Жодних перешкод для роботи ЕГ не було створено. Процес роботи ЕГ проходив у відповідності до затвердженої програми візиту. Усі необхідні додаткові документи для роботи ЕГ були надані своєчасно.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проєктування освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.xls	8FN2MHUsSovwOhdzV+uFyNEp4elaYPxEde9CXBNHMYc=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Любохинець Лариса Сергіївна

Члени експертної групи

Єрмоленко Олексій Анатолійович

Халецька Соф'я Сергіївна